W numerze: * Kradzieże w szkole * Ostatni romantyk?
* W ABC - Plac Wolności

CZYTELNIA

GAZETA RYBNICKA

TYGODNIK SAMORZĄDOWY

Nr indeksu 359-823

ISSN 1232-437X

Nr 48/306 PIĄTEK 29 LISTOPADA 1996 CENA: 40 gr (4000,- zł)

Zdjęcie: Zbigniew Solarski

Rozpoczęły się przygotowania świątecznej dekoracji miasta, które jeszcze przed Mikołajem przybierze odświętny wygląd. Tradycyjnie już na Rynku stanie choinka, w tym roku w nowej szacie. Nad pobliskimi ulicami zawisną świetlne ozdoby a nowe światełka pojawią się również na drzewach przy Placu Wolności.

Na zdj.: pracownicy Zarządu Zieleni Miejskiej zawieszają dekorację na Rynku.

Tradycyjnie już
6 grudnia o godz. 18.00
na rybnicki Rynek przybędzie
św. Mikołaj.
Wspólną zabawę,
na którą zapraszamy wszystkie dzieci,
poprowadzi prawdziwy wodzirej,
a zakończą ją
sztuczne ognie!

Msza radiowa z Boguszowic

W najbliższą niedzielę 1 grudnia z okazji zbliżającej się Barbórki a także jubileuszu 80-lecia kop. "Jankowice" ogólnopolska msza radiowa w I programie Polskiego Radia zostanie nadana z kościoła św. Barbary w Boguszowicach-Osiedlu.

Odprawiona ona zostanie przez Metropolitę Katowickiego abpa Damiana Zimonia, a wezmą w niej udział, oprócz braci górniczej, przedstawiciele władz samorządowych naszego miasta.

Z okazji zbliżającej się Barbórki całej górniczej braci Szczęść Boże

Redakcja

Rybnik na INVESTCITY

Od 19 do 22 listopada odbywały się w Poznaniu V Targi Inwestycyjne INVESTCITY. Podobnie jak w roku ubiegłym, nasze miasto prezentowało swoje oferty na wspólnym stoisku Rybnickiego Okręgu Przemysłowego.

Z roku na rok przybywa uczestniczących w targach miast - teraz była ich już ponad setka. Zwiększa się tym samym konkurencja, co można było zauważyć choćby w wystroju stoisk, poziomie prezentowanych ofert i materiałów, jakości obsługi - wszystko to jest na coraz wyższym poziomie. Czegóż to miasta nie robiły, aby przyciągnąć zwiedzających do swoich stoisk - były zespoły folklorystyczne i rockowe, rozdawano całą masę gadżetów od czapeczek po długopisy i widokówki.

Nasze stoisko oceniano jako jedno z najlepszych, nic więc dziwnego, że przyciągnęło wielu zwiedzających i potencjalnych inwestorów. Oczywiście każdy zdaje sobie sprawę, że nikt nie zainwestuje u nas po jednej wizycie w Poznaniu. Targi były jednak okazją do zorientowania się w możliwościach poszczególnych miast. Potencjalni inwestorzy pytali o wolne tereny i budynki, a także o oczekiwania gmin i stawiane przez nie warunki.

Czego szukali inwestorzy na naszym stoisku? Rybnik budził zainteresowanie jako największe miasto okręgu, Racibórz i Wodzisław Śl. ze względu na swoje przygraniczne położenie, Jastrzębie i Żory ze względu na zlokalizowaną tam specjalną strefę ekonomiczną. Pojawiły się także osoby, które chciały ulokować pieniądze w szeroko rozumianą branżę gastronomiczno-hotelarską związaną z przyszłym przebiegiem autostrady przez nasz region. Nie zabrakło także przedstawicieli małych firm, które chciały nawiązać współpracę z zakładami z naszego regionu. Gama możliwości okazała się bardzo szeroka - od produkcji opakowań po przemysł ciężki. Wydaje się, że tego typu impreza była strzałem w dziesiątkę. Miasta dostały możliwość trafienia ze swoją ofertą do szerokiej grupy biznesmenów, ci zaś w ciągu kilku dni mogli zorientować się w polityce inwestycyjnej poszczególnych miast, nawiązać kontakty i otrzymać konkretne propozycje inwestycyjne.

Targom towarzyszyły konferencje i seminaria poświęcone wybranym zagadnieniom działalności miast od ekologii po finanse. Jednej z takich konferencji przewodniczył obecny na targach prezydent Józef Makosz. Poświęcona ona była zastosowaniu francuskich doświadczeń przy rozwiązywaniu problemów w dziedzinie bardzo ważnej dla naszego regionu jaką jest gospodarka wodna. Poruszenie tego tematu spotkało się z żywą reakcją przemysłowców, którzy zapowiedzieli, że wezmą udział w kolejnym spotkaniu, zorganizowanym 9 grudnia w Katowicach. W Poznaniu równolegle z INVESTCITY odbywały się targi ekologiczne POLEKO, targi urządzeń komunalnych KOMEX i targi "małego biznesu" KOOPERACJA. Dawały one możliwość zapoznania się z nowymi urządzeniami czy technologiami mającymi zastosowanie przy projektowaniu inwestycji, ale także w zwykłym, codziennym funkcjonowaniu miasta. Można było także zobaczyć, że nawet kubły na śmieci mogą być nie tylko funkcjonalne, ale i ładne.

Targi Investcity, choć młode stażem, zaczynają się już wpisywać w świadomość miast. Zaś główny organizator imprezy, **Związek Miast Polskich**, umiejętnie wyciąga wnioski z corocznych imprez, nic więc dziwnego, że ich poziom z roku na rok jest wyższy i przyciąga coraz więcej wystawców i inwestorów.

/inf. wł./

Mała Scena Rybnicka
zaprasza na:
dyskotekę
andrzejkową
sobota, godz. 18.00-24.00
ul. Kościuszki 54

Żegnamy tygodnik!

Dzisiaj "Gazeta Rybnicka" ukazuje się po raz ostatni jako tygodnik, który nabywaliśmy w kioskach "Ruchu".

Od grudnia rozprowadzana będzie bezpłatnie, w zmienionej szacie graficznej i trzykrotnie większym nakładzie - jako miesięcznik. Miejscem, gdzie będzie ją można otrzymać, będą szkoły podstawowe; większość z nas ma dzieci, wnuki, siostrzeńców, bratanków czy dzieci sąsiadów. Na Wasze życzenie dzieci będą mogły zabrać ze szkoły egzemplarz "Gazety". Można ją będzie również otrzymać w naszej redakcji /Rynek 12a/ oraz w hallu Urzędu Miasta /ul. Chrobrego 2/, a także przeczytać na miejscu w bibliotekach i czytelniach. W przyszłości, jeśli zajdzie taka potrzeba, rozszerzymy sieć dystrybucji o punkty zasugerowane nam przez czytelników, bowiem docelowym zamiarem jest dotarcie naszej gazety do każdej rybnickiej rodziny.

Pierwszy numer miesięcznika dotrze do naszych czytelników w dniach 12-13 grudnia.

REDAKCJA

Nie zapomnij!!!
Zbliżają się święta...
"KREDYT ŚWIĄTECZNY"
/od 15 listopada '96 do 20 grudnia '96/
* w jeden dzień pożyczysz pieniądze
* nawet do 1.700 zł /17 mln starych zł/
* bez zbędnych formalności
* na bardzo korzystny procent - od 24 proc. /realnie od 8 proc./
* do spłaty przez 9 miesięcy
Przyjdź lub zadzwoń! Pytaj o Wydział Obsługi Ludności
PBK
Powszechny Bank Kredytowy SA w Warszawie
I Oddział w Rybniku, ul. Bolesława Chrobrego 8, tel. 27-042

Zarząd Miasta informuje

Zarząd Miasta Rybnika ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY
NA ZAMÓWIENIE PUBLICZNA
NA DOKUMENTACJĘ PRZEBUDOWY NAWIERZCHNI
I WYKONANIE KANALIZACJI DESZCZOWEJ
W ULICY JASKÓŁCZEJ.

Termin realizacji: **3 miesiące.**
Specyfikację istotnych warunków zamówienia można uzyskać w **Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, pokój nr 247.**
Koszt specyfikacji: **10,00 zł.**
Oferty w zaklejonej kopercie opisanej zgodnie z wymaganiami specyfikacji należy złożyć do dnia **12.12.1996 r. do godz. 15.00 w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika.**
Przetarg odbędzie się w dniu **13.12.1996 r. o godz. 11.30 w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2 w sali nr 137.**
Szczegółowe informacje dotyczące warunków zamówienia można uzyskać w **Wydziale Dróg Urzędu Miasta w Rybniku, ul. B. Chrobrego 2, tel. 230-11 wew. 7205 w godz. od 8.00 do 14.00 od poniedziałku do piątku.**

Zarząd Miasta Rybnika ogłasza
PUBLICZNY NIEOGRANICZONY PRZETARG USTNY
NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI ZABUDOWANEJ POŁOŻONEJ
W RYBNIKU PRZY ULICY RACIBORSKIEJ 38

stanowiącej zabudowane działki oznaczone w operacie ewidencji gruntów numerami 2410/21, 1099/21, karta mapy 1 obręb Smolna zapisane w księdze wieczystej KW T-XII-421 Smolna o powierzchni 474 m kw., a **przeznaczone w planie zagospodarowania miasta pod zabudowę związaną z usługami śródmiejskimi nieuciążliwymi.** Nieruchomość położona jest **w centrum miasta** u zbiegu ulic Raciborskiej, Zebrzydowickiej i Św. Józefa, zabudowana budynkiem wolnostojącym piętrowym podpiwniczonym wyposażonym w instalację elektryczną, wodną i gazową na piętrze. Stopień zużycia technicznego budynku wynosi 60 procent. W podwórzu znajduje się budynek gospodarczy przeznaczony do rozbiórki.
Cena wywoławcza 62.550,00 zł.
Wysokość wadium 7.000,00 zł.
Przetarg odbędzie się w dniu **5 grudnia 1996 r. o godzinie 10.00 w sali nr 137,** I piętro budynku **Urzędu Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2.**

Przystępujący do przetargu zobowiązani są wpłacić wadium na konto **Urzędu Miasta PBK Warszawa I Oddział Rybnik Nr 372602-2017-3600-2-73** lub bezpośrednio w kasie **/parter budynku przy ul. B. Chrobrego 2 /pok. nr 22/ najpóźniej do godz. 9.30 w dniu przetargu.**
Dodatkowo należy wpłacić w kasie UM /pok. nr 22/ koszty organizacyjne przetargu w wysokości 50,00 zł.

Wadium wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygrał, zalicza się na poczet ceny nabycia, a w razie uchylenia się od zawarcia umowy w terminie 1 miesiąca od daty przetargu - nie podlega zwrotowi.
Wizja wyżej opisanej nieruchomości nastąpi w dniu 2 grudnia 1996 r. w godzinach od 11.00 do 12.00.
Szczegółowych informacji udziela **Wydział Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Miasta Rybnika ul. Miejska 7 pok. 120 - tel. /036/22364.**

Zarząd Miasta Rybnika zastrzega sobie prawo odstąpienia od przetargu bez podania przyczyn.

Zarząd Miasta Rybnika ogłasza
PUBLICZNY USTNY PRZETARG NIEOGRANICZONY
NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI ZABUDOWANEJ POŁOŻONEJ
W RYBNIKU PRZY ULICY BRZEZIŃSKIEJ

stanowiącej działkę oznaczoną w operacie ewidencji gruntów numerem 4648/189, karta mapy 3 obręb Rybnik zapisaną w księdze wieczystej KW 113.202 w Sądzie Rejonowym w Rybniku, o łącznej powierzchni 4938 m kw. **przeznaczoną planem zagospodarowania miasta na działalność produkcyjno-usługową.**

Nieruchomość położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie tworzącego się centrum usługowo-handlowego, zabudowana halą magazynową parterową wolnostojącą o kubaturze 3771 m sześc. oraz murowaną przybudówką do hali o kubaturze 84,5 m sześc. Łączna powierzchnia zabudowy - 910 m kw.
Cena wywoławcza 232.000,00 zł.
Wysokość wadium 23.000,00 zł.
Przetarg odbędzie się w dniu 5 grudnia 1996 r. **o godzinie 11.00 w sali nr 137 I piętro budynku Urzędu Miasta Rybnika ul. B. Chrobrego 2.**

Przystępujący do przetargu zobowiązani są wpłacić wadium na konto **Urzędu Miasta PBK Warszawa I Oddział Rybnik Nr 372602-2017-3600-2-73** lub bezpośrednio w kasie /parter budynku przy ul. **B. Chrobrego 2 - pok. nr 22/ najpóźniej do godz. 10.30 w dniu przetargu.**

Dodatkowo należy wpłacić w kasie **UM /pok. nr 22/** koszty organizacyjne przetargu **w wysokości 50,00 zł.**

Wadium wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygrał, zalicza się na poczet ceny nabycia, a w razie uchylenia się od zawarcia umowy w terminie 1 miesiąca od daty przetargu - nie podlega zwrotowi.
Szczegółowych informacji udziela **Wydział Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Miasta Rybnika ul. Miejska 7 pok. 120 - tel. /036/22364.**

Zarząd Miasta Rybnika zastrzega sobie prawo odstąpienia od przetargu bez podania przyczyn.

Bilet miesięczny na styczeń 1997
ma już właściciela

Darmowy bilet komunikacji miejskiej na terenie Rybnika na styczeń 1997 roku otrzymuje
Maria Tyl, ul. Górnicza 10c/17, 44-206 Rybnik 6
Aby odebrać nagrodę należy zgłosić się z numerem "GR" 48/306 z 29 listopada i dowodem tożsamości w kasie budynku Urzędu Miasta przy ulicy Hallera 10.

Ruch Odbudowy Polski
Ogniwo Rybnik
zawiadamia, że dyżury siedzibie przy ul. Saint Vallier 7 odbywają się w środy i piątki od godz. 16.00 do 18.00

Zarząd Miasta informuje

Zarząd Miasta Rybnika
Wydział Dróg Urzędu Miasta ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY NA WYKONANIE
DOKUMENTACJI TECHNICZNEJ:

zadanie nr 1
SYGNALIZACJA ŚWIETLNA ACYKLICZNA NA SKRZYŻOWANIU ULIC MAŁACHOWSKIEGO - PATRIOTÓW WRAZ Z CZĘŚCIĄ DROGOWĄ

zadanie nr 2
SYGNALIZACJA ŚWIETLNA ACYKLICZNA NA SKRZYŻOWANIU ULIC 1 MAJA - ŚLĄSKA

Termin realizacji 3 miesiące od daty podpisania umowy.
Specyfikację istotnych warunków zamówienia /cena 20 zł/ można odebrać w **Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika ul. B. Chrobrego 2, pokój nr 247.**
Uprawnieni do kontaktu z oferentami: **mgr inż. W. Lampart i U. Grzenik.**
Zamkniętą kopertę zawierającą ofertę należy złożyć w siedzibie zamawiającego pokój nr 247. Koperta winna być oznaczona:
"Oferta na wykonanie dokumentacji technicznej sygnalizacji świetlnej: *zadanie nr 1 - Małachowskiego-Patriotów, zadanie nr 2 - 1 Maja-Śląska"*
Termin składania ofert upływa dnia **17 grudnia 1996 r. o godz. 15.00.**
Otwarcie ofert nastąpi w dniu **18 grudnia 1996 r.** w siedzibie zamawiającego, **sala nr 137.**

Postępowanie będzie prowadzone z zastosowaniem preferencji krajowych.
W przetargu mogą wziąć udział oferenci, którzy:
1. nie podlegają wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 22 Ustawy o zamówieniach publicznych.

List do redakcji

Spacerkiem po ulicach...

Każdy rybniczanin spacerując po uliczkach swojego miasta cieszy się widokami pięknieiącego z dnia na dzień Rybnika /.../ Jako rybniczanina rażą mnie jednak obce nazwy różnych sklepików, czasami błędnie napisane. Spacerując szlakiem od bazyliki św. Antoniego ulicami Powstańców i Sobieskiego spisałem sporo obcych nazw. Już na początku szlaku rogowy sklep pomiędzy ulicami Powstańców i Wysoką, handlujący częściami samochodowymi nosi nazwę *Oryginal Autoteile* /powinno być Original lub Originell/, przecież można zwyczajnie napisać - Oryginalne części samochodowe, wszyscy zrozumieją. Na wymienionym szlaku spisałem następujące nazwy: *Diverse - Jeanswear, Mini-Market, Original-Jankes Jeans, Juko-Shop, Antares, Mister, Art-Cafe, Night Club, Image-Promen, Music Shop, Dallas Jeans, Quelle, Elektroland AGD* /powinno być Electroland/.

W tym zestawieniu obcych nazw znany bar *Szarotka* powinien się nazywać *Edelweiss Bar* lub *Edelweiß Bar*, a apteka *Pharmacy*, *Chemist's Shop* lub *Drug Store*.

Obce nazwy niczego nie uczą, a czasami utrwalają błędy u uczących się języków obcych i wprowadzają w błąd potencjalnych klientów. Nie wiem czym kierowali się właściciele tych sklepików przy wyborze nazwy.

Nie wiem co powiedziałby król Jan III Sobieski spacerując ulicą swojego imienia. Myślę, że wydałby dekret zakazujący stosowania tych dziwacznych nazw. Uważam, że władze miasta mają moc przeciwstawienia się tej pladze. Moja propozycja jest następująca: każdy właściciel sklepiku przed wydaniem mu zezwolenia na prowadzenie działalności handlowej powinien przedstawić projekt nazwy swojego punktu handlowego. Projekt taki musiałby być zatwierdzony przez kompetentnych pracowników Urzędu Miasta. Jeżeli właściciel sklepiku pragnie korzystać z obcych nazw, musiałby równolegle podać nazwę w języku ojczystym.
Nie można pozwolić nawet w demokratyczno-liberalnym kraju na zaśmiecanie językowe. W tym miejscu warto przypomnieć powszechnie znane powiedzenie Mikołaja Reja - *A niechaj narodowie wżdy postronni znają, Iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają.*

A teraz krótki dialog pomiędzy Franckiem i Maryjką spacerującymi po ulicach Powstańców Śląskich i Sobieskiego.
Francek: Maryjko, jo ida do Mistera kupić cwiter, a potem do Oryginal Autoteile po linka hamulcowo do merca. Spotkomy się przed Quelle.
Maryjka: Dobrze Francku, a jo ida najprzód do Mini-Marketu kupić apluziny, potem do Music-Shopu po cedek z fajną melodyją, a jak wszystko załatwia spotkomy się w Art-Cafe.
Francek: Maryjko, moja love, kup se cedek, a jo pójda jeszcze kupić z drelichu galoty u Dallas Jeans albo w Original Jankes Jeans, a potem spotkomy się w Edelweiß Barze.
Maryjka: Jo do Edelweiß Baru nie pójda, wola Night Club. Itd. itd.

Jak widać, jesteśmy świadkami narodzin nowego języka lub gwary.

RYBNICZANIN I.W.W.

Nazwisko do wiadomości redakcji

Restauracja "Olimpia
na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kamieniu zaprasza na

Bal Sylwestrowy

Bliższe informacje: hotel "Olimpia", Rybnik-Kamień, ul. Hotelowa 12, tel. 22-140, 210-97, 250-53.

Rybnickie Służby Komunalne
informują, że
giełda samochodowa
przy ul. Gliwickiej w Rybniku
zostaje przeniesiona
z dniem 1.12.1996 r.
na targowisko miejskie,
wjazd od ul. Młyńskiej.

List do redakcji

Moja podstawówka

W numerze 44. "GR" z dnia 31.10.br. zamieściliście artykuł poświęcony 90-letniej Szkole Podstawowej na Piaskach. Zabrakło w nim jednak informacji o przedwojennej historii szkoły, dlatego też chciałbym podzielić się kilkoma własnymi wspomnieniami związanymi z tym okresem.

Moja "podstawówka" starsza jest ode mnie zaledwie o 6 lat, uczęszczałem do niej w latach 1919-27. Przez dwa lata bezpośredno po wojnie językiem wykładowym był tam język niemiecki. Do pisania używaliśmy tabliczek i rysików. Język polski wprowadzono dopiero po III powstaniu śląskim, w czerwcu 1922. Wtedy też pojawiły się nowe przybory szkolne, to znaczy zeszyty, pióra, atrament. Był rygor, zapewne nieznany dzisiejszej młodzieży, ale to już historia...

Na uroczystości poświęcenia nowej sali gimnastycznej i obchodach 90-lecia szkoły byłem najstarszym jej absolwentem. Mam 84 lata i uczestnictwo we wzruszającej akademii było dla mnie wielkim przeżyciem. W związku z tym chciałbym serdecznie podziękować pani dyrektor Elżbiecie Migas za zaproszenie i umożliwienie mi powrotu w "stare szkolne mury". Życzę wielu sukcesów i dalszego rozwoju tej pięknej szkoły.

ABSOLWENT SPRZED PRAWIE 70 LAT
EDWARD PIEŁKA

Dzień walki z AIDS

Z okazji przypadającego 1 grudnia **Międzynarodowego Dnia Walki z AIDS** Regionalne Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej wspólnie z Terenową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Rybniku organizuje spotkanie, w którego programie przewidziano wykład dotyczący AIDS, rozdanie nagród zwycięzcom tematycznego konkursu plastycznego oraz przedstawienie teatru faktu w wykonaniu aktorów warszawskich pt. *Rzecz o tolerancji.*

Spotkanie odbędzie się w poniedziałek 2 grudnia w "Okrąglaku" Cechu Rzemiosł Różnych. /r/

Specjalna oferta
PKO BP

Kredyt pod choinkę

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Państwowy oferuje specjalny kredyt na świąteczne zakupy o promocyjnym oprocentowaniu 7,15 proc. za pół roku. Kredyt w wysokości 1.500 zł można otrzymać bez zabezpieczenia, jeżeli ta kwota nie przekracza zarobku, a pieniądze można dostać od ręki. Trzeba go spłacić w ciągu 6 miesięcy, a wtedy bank gwarantuje, że nie zmieni się oprocentowanie. Jeżeli kredytobiorca jest właścicielem konta osobistego, nie płaci prowizji od kredytu. Szczegóły w rybnickim oddziale PKO BP ul. Białych 3.

Zaczyna się w szkole, czyli "od rzemyka do konika"...

Kurtki, piórniki, pieniądze, klucze, torebki nauczycielek, zdejmowana przed "wuefem" biżuteria i buty - to przedmioty najczęściej padające łupem szkolnych złodziejaszków. Drobiazgi giną nie tylko podczas przerw, ale i w czasie lekcji. Rybnickiej policji znany jest przypadek wywołania nauczycielki z klasy po to, by na oczach uczniów ukraść jej torebkę. W SP nr 1 z kolei skradziono, także w obecności dzieci, pieniądze z torebki pozostawionej przez nauczycielkę, która goniła w tym czasie złodzieja czapki jednego z uczniów...

Powszechne są kradzieże w pokojach nauczycielskich, podczas przerw znikają torby i kurtki pozostawiane przed drzwiami klas - w tym wypadku wystarczy kilka sekund nieuwagi zagadanej młodzieży.

Poważniejsze są kradzieże i włamania dokonywane po zamknięciu szkoły, późnym wieczorem i nocą. Wtedy łupem pada sprzęt elektroniczny, wyposażenie klas i gabinetów, a ostatnio coraz częściej towary ze szkolnych kiosków i sklepików. Tego typu kradzieżom towarzyszą, niestety, zniszczenia - wybite okna, wyważone drzwi, zdemolowane zamki... Wybijanie szyb to zresztą ulubiona zabawa podpitej młodzieży, wracającej nocą z "zakrapianych" imprez. Kamienie idą wtedy w ruch niekoniecznie po to, by dostać się do szkoły, ale po prostu "dla zabawy".

Jak twierdzi sierżant sztabowy, młodszy inspektor ds. nieletnich Komendy Rejonowej Policji w Rybniku, **Andrzej Rula** - coraz częściej zdarzają się w szkołach przypadki wymuszeń pieniędzy od młodszych uczniów. Najczęściej ma to miejsce w rejonach sklepików, gdzie pod groźbą pobicia uczeń zmuszony jest zrezygnować z "drobnych" przeznaczonych na drugie śniadanie. Zastraszony przez starszych kolegów godzi się nierzadko na przynoszenie z domu coraz większych kwot.

Wiele ze szkolnych, poważnych nieraz, przestępstw nie wychodzi jednak poza mury szkoły. Ciągle bowiem są dyrektorzy, którzy wychodzą z założenia, że im mniej zgłoszeń na policję, tym lepsza opinia szkoły. Jak mówi A. Rula, obecność policji może mieć czasem znaczenie psychologiczne - zniechęci potencjalnego chuligana od popełnienia planowanego czynu, gdy wcześniej pozna jego przykre następstwa.

W większości przypadków sprawcami włamań i kradzieży są uczniowie, czasem absolwenci danej szkoły. Powodem - konieczność zdobycia pieniędzy /zwłaszcza gdy chodzi o młodzież z tzw. rodzin patologicznych/, ale i chęć zaimponowania kolegom, pokazania "na co mnie stać" - to dotyczy przeważnie dzieci z "dobrych domów", choć naturalnie nie jest to regułą.

Szkoły bronią się jak mogą. Wiele z nich wprowadza dodatkowe zabezpieczenia - dotyczy to szczególnie szkół średnich prowadzących zajęcia na trzy zmiany, narażonych na wizyty nieproszonych gości "z zewnątrz". Zatrudnia się nocnych stróżów, jak np. w Zespole Szkół Mechanicznych, montuje domofony w drzwiach wejściowych, jak w Zespole Szkół Ekonomiczno-Usługowych, organizuje dodatkowe dyżury na szkolnych korytarzach, okratowuje okna, wprowadza obowiązek noszenia identyfikatorów, dokładniej pilnuje się szatni. Sposobem na zwalczanie uczniowskich pokus mogą się też okazać zamykane szafki, takie ustawiono w IV LO w Chwałowicach.

Zdaniem dyrektorki SP 1, **Urszuli Pietruszek**, wszystko to jest jednak "walką z wiatrakami". Ktoś chcący dokonać włamania czy kradzieży zawsze znajdzie na to sposób i okazję. Zdarza się też, że dyrekcja rezygnuje z dodatkowych zabezpieczeń - tak jest w przypadku SP 18 w Boguszowicach. Dyrektor tej szkoły, **Zdzisław Dyrcz**, uważa, że szkoła musi dawać poczucie luzu - na nic więc zda się jej okratowanie. - *Wierzę, że złodziej uszanuje szkołę, wiedząc, że kiedyś mogą się w niej uczyć jego dzieci* - mówi Z. Dyrcz. Pogląd trochę idealistyczny, ale niewielka liczba przestępstw w tej właśnie szkole świadczy, że być może słuszny.

Kary, jakie czekają winowajców nie są zbyt surowe. Najczęściej szkoły we własnym zakresie starają się rozwiązać problem: obniża się stopień z zachowania, daje upomnienie lub naganę, wysyła do szkolnego pedagoga, wzywa rodziców, żąda zwrotu skradzionej rzeczy. Sporadycznie zdarza się wyrzucanie ze szkoły lub karne przeniesienie do innej. Do sądu sprawa trafia w zasadzie tylko w przypadku wielokrotnego popełnienia przestępstwa.

Szkolne przewinienia ciągle jeszcze traktowane są trochę ulgowo. A szkoda, bo dane policyjne nie dają wizji szczególnie optymistycznej. Szkolni złodzieje kurtek czy piórników w krótkim czasie mogą okazać się groźnymi przestępcami. Jak twierdzi A. Rula, już w tej chwili na 100 przestępstw danego rodzaju popełnionych w naszym mieście, udział procentowy nieletnich jest w nich znaczny. Na przykład w kategorii przestępstwa kradzieży mienia wynosi 30 proc., kradzieży samochodów 56 proc., włamań społecznych 38,6 proc., włamań prywatnych 33,3 proc., uszkodzeń ciała 24 proc., kradzieży kieszonkowych 25 proc...

LUCYNA TYL

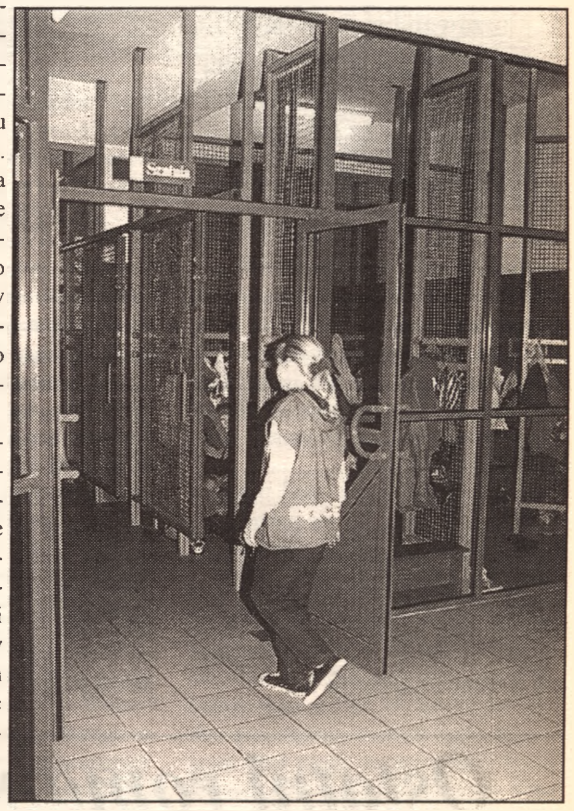

Nowe, bezpieczniejsze szatnie w Szkole Podstawowej nr 3

Jak korzystać z parkomatu?

Jak już informowaliśmy, na Placu Wolności pojawiły się urządzenia do pobierania opłat za parkowanie.

Korzystając z **parkomatu** należy **wykupić bilet postojowy** na określony czas i **umieścić go za przednią szybą pojazdu.** Natomiast w przypadku **parkometru** opłatę należy uiścić **monetami**, a urządzenie wyświetlać będzie upływający czas. W obu przypadkach należy używać monet o nominałach 50 gr, 1 zł i 2 zł.

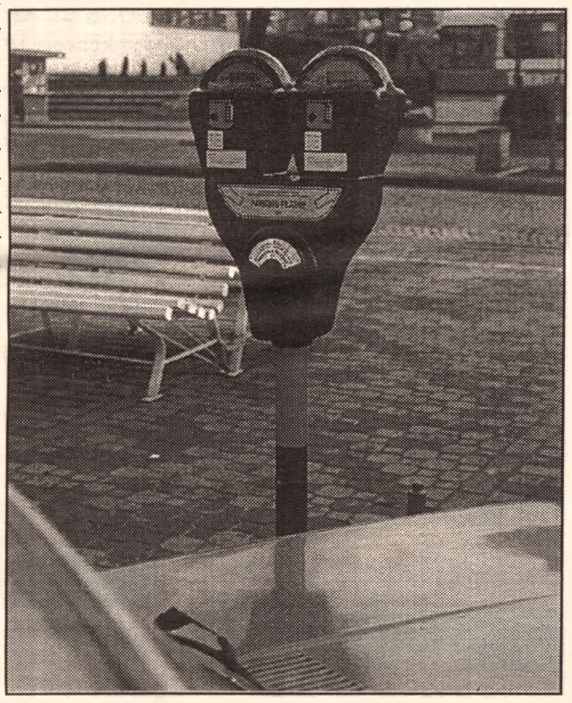

Opłata do pół godziny wynosi 50 gr, za każdą rozpoczętą godzinę - 1 zł. Maksymalnie można opłacić postój za 4 godziny. Z opłat zwolnieni są inwalidzi posiadający odpowiedni dokument wydany przez wojewodę oraz uprawnienia do kierowania wózkiem lub samochodem przystosowanym dla inwalidów.

Korzystać z parkingu za opłatą należy: w dni powszednie od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do 18.00, a w soboty w godz. od 7.00 do 14.00.

Biuro Obsługi miejsc postojowych mieści się przy ul. Rzecznej /Biuro Targowiska Miejskiego/ i jest czynne codziennie w godz. od 7.00 do 13.00 z wyłączeniem niedziel i świąt.

/r/

Konferencja na temat prasy lokalnej

W piątek 22 listopada w Muzeum Śląskim w Katowicach odbyła się konferencja prasoznawcza i dyskusja na temat: "Czy prasa lokalna i samorządowa może być alternatywą tzw. "wielkiego dziennikarstwa".

W spotkaniu udział wzięło około 30 dziennikarzy i prasoznawców. Na wstępie referaty wygłosili pracownicy Zakładu Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego. Dr Marian Gierula przedstawił proces transformacji prasy lokalnej i samorządowej na Śląsku przez ostatnie 150 lat, zaś dr Stanisław Michalczyk zarysował dzisiejszy krajobraz śląskiej prasy samorządowej. Poinformowali oni, że aktualnie w województwie katowickim ukazuje się 207 tytułów prasy lokalnej, z których 123 to gazety parafialne, a 40 - gazety samorządowe. Jak zauważył dr Michalczyk, te ostatnie są przede wszystkim miesięcznikami, zaledwie 6 tytułów to tygodniki. Zajmujący się tym problemem naukowcy nie umieli jednoznacznie określić w jakim kierunku będzie się rozwijać prasa lokalna. Z jednej strony zachęcają oni do zwiększania częstotliwości ukazywania się pisma, z drugiej zaś proponują, aby dany tytuł prasowy nie konkurował z innym o tego samego czytelnika. Z punktu widzenia "Gazety Rybnickiej" zachodzi tu sprzeczność, bo nasz tygodnik przekształca się w miesięcznik, ale zwiększa nakład i docierać będzie do większej liczby rybniczan. Niekonsekwencji w ocenach naukowców było więcej. Podkreślono, że w sytuacji gdy czytelnik ma do dyspozycji dwie podobne gazety, wybierze tytuł starszy. Jednocześnie padło twierdzenie, że gdyby w Rybniku "Nowiny '94" /wychodziły w latach 1994/5/ przetrwały dłużej niż dwa lata, wypchnęłyby z rynku stare "Nowiny" /wychodzą od 1956 roku/.

Na konferencji przedstawiono też badania Zakładu Dziennikarstwa UŚ na temat "Czy ma sens wydawanie lokalnej gazety?" W zależności od miejsca przeprowadzania ankiety od 75 do 83 procent respondentów odpowiadało: "Pismo jest nam potrzebne!". Nikt natomiast z zajmujących się prasą naukowo nie potrafił przewidzieć losów prasy lokalnej i samorządowej. Trudno bowiem zrozumieć, dlaczego niemal wszystkie polskie gazety lokalne i samorządowe powstałe po roku 1989 mają mniejszą popularność niż gazety z wcześniejszym rodowodem.

MAREK SZOLTYSEK

Strach przed gazem

Wielu mieszkańców miasta z różnych dzielnic skarży się w ostatnich dniach na złą, ich zdaniem, jakość gazu. Płomień w kuchenkach gazowych samoistnie w trakcie palenia zmienia kolor i wysokość, panie domu zaś skarżą się na spalone garczki czy nieudane ciasta. Wiele osób obawia się o swoje bezpieczeństwo widząc niecodzienne zjawiska w kuchence. Na podstawie rozmów ze znajomymi z różnych dzielnic Rybnika niektórzy wyciągają pochopne wnioski i uogólniają problem gazu, tymczasem najprawdopodobniej kłopoty są za każdym razem inne i rozwiązywać je należy poprzez pogotowie gazowe.

Od stycznia 1994 roku, kiedy wprowadzono gaz ziemny wysokometanowy, nie zanotowano żadnych poważnych awarii całego gazociągu. Również parametry zasilania nie zostały w ostatnim czasie zmienione.

Kłopoty posiadaczy kuchenek gazowych wynikają więc najczęściej z powodu awarii gazomierza lub samej kuchenki, nie zaś z powodu złej jakości gazu, czy przesyłania go w wadliwy sposób. Każdą wątpliwość należy wyjaśnić w pogotowiu gazowym, a pracownicy rozdzielni zapewniają sprawdzenie każdego meldunku. Ich ekipy wyjeżdżają z interwencją od 5 do 10 razy dziennie.

/a/

Nowe wejście do Muzeum

Od paru tygodni do rybnickiego Muzeum wchodzimy z uporządkowanego placu od ul. Curie Skłodowskiej. Stylowy budynek Ratusza nie kłóci się z nowoczesną architekturą wejścia, za którym znajdują się szatnie, muzealna kasa i informatorium.

Wejście od Rynku prowadzi do USC, tędy też będzie się wchodziło na organizowane w hallu Muzeum kameralne koncerty.

IV Konfrontacje Filmowe DKF "Ekran"

Koniec filmowego maratonu

W ub. wtorek po raz ostatni zabrzmiały fanfary przed seansem kończącym IV Konfrontacje Filmowe zorganizowane przez DKF "Ekran".

Przez pięć kolejnych poniedziałków i wtorków rybniccy kinomani mieli okazję obejrzeć w sali TZR dwadzieścia filmów - od klasyki lat 20. aż do najnowszych głośnych produkcji. Prawie wszystkie seanse gromadziły komplety widzów, co wziąwszy pod uwagę raczej ambitny repertuar, jest dobrym znakiem.

Mała sonda przeprowadzona wśród uczestników maratonu wykazała, że do miana faworyta pretendowało wiele filmów. Dla jednych był nim głośny *Rykszarz*, dla innych polski film *Szabla od komendanta*, dla jeszcze innych *Rozważna i romantyczna*.

Wielu zwolenników miał również *Truposz* Jarmusha. Jak się jednak wydaje największe wrażenie wywarł film Nikity Michałkowa *Spaleni słońcem*, i trudno się z tym sądem nie zgodzić. Ten uhonorowany Oskarem genialny obraz czasów stalinizmu ZSRR nie pozostawił obojętnym nikogo na sali.

Hitem ostatniego dnia przeglądu był *Microcosmos*, nagrodzony w Cannes film, który do normalnego rozpowszechniania wejdzie dopiero w marcu 1997 roku. Ten niezwykły obraz świata owadów wywiera ogromne wrażenie: zadziwia, wzrusza, śmieszy, a przede wszystkim pokazuje jak wiele owadzia społeczność ma wspólnego ze społecznością ludzką. Owady pracują, pożywiają się, kochają, walczą ze sobą i z naturą, z tą różnicą, że dla nich kataklizmem może być... kropla wody. Po obejrzeniu tego filmu niejeden widz zmieni być może swój stosunek do przyrody. Na bardziej przychylny oczywiście...

Organizując IV Konfrontacje Filmowe DKF "Ekran" zrobił kawał dobrej, upowszechniającej ambitne kino, roboty. Trzeba było nie lada zręczności organizacyjnej, by ściągnąć do Rybnika filmy "chodzące" po Polsce w jednej kopii. Niekiedy udawało się to dosłownie w ostatnim momencie, jak to było choćby z *Truposzem* i *Microcosmosem*. Przed ostatnim seansem DKF "Ekran" **Wojciech Bronowski** podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do tego, że przedsięwzięcie można zaliczyć do udanych. Kinomani dziękują również... /r/

"Świadek prawdy - Apostoł pokoju" - to tytuł poświęconej osobie Ojca Świętego Jana Pawła II wystawy, której otwarcie nastąpi w piątek 6 grudnia o godz. 11.00 w Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Szafranka.

Papieska wystawa w bibliotece

Ekspozycję będzie można oglądać w dolnym i górnym hallu biblioteki. Wszystkie eksponaty - fotografie, albumy, książki, wycinki prasowe pochodzą ze zbiorów własnych **Czesława Sobierajskiego.** Układają się one w swoistą mozaikę, ukazującą papieża w różnych sytuacjach: w czasie pielgrzymek, odpoczynku, spotkań z dziećmi, w tragicznych chwilach zamachu i wielu innych. /r/

Piękno siedzi w szczegółach

Niewiele rybnickich budowli ozdobionych jest tak wspaniałymi figurami. Ta z naszego zdjęcia umieszczona jest na szczycie kamienicy przy Rynku. Na której? Prawidłowej odpowiedzi prosimy szukać na tej samej stronie.

Ostatni romantyk?

Na koncert **Roberta Janowskiego** do Teatru Ziemi Rybnickiej przyszło może niezbyt wielkie, ale wierne i głośne grono fanów, ściślej - fanek, bo to dziewczęta zdominowały widownię. Ich rówieśniczki przychodziły w Warszawie po kilkadziesiąt razy na spektakle "Metra", w którym Robert od dobrych paru lat gra główną rolę Jana. Bo Robert jest ciepły, wrażliwy i śpiewa, ale i mówi, bo jest przecież również poetą, przede wszystkim o miłości. W Rybniku zaprezentował głównie piosenki z najnowszej płyty *Powietrze*, ale też swoje największe przeboje: *Cała rzecz w tym żeby żyć i Mury Jerycha*, choć te ostatnie mocno wyproszone na bis. Przepięknie zinterpretował również *Jaskółkę*... z repertuaru Stana Borysa i kilka angielskich przebojów z lat 70.Przed każdą następną piosenką przekonywał, że to uczucia są w życiu najważniejsze. A dar przekonywania ma spory...

Po spektaklu co najmniej 20 dziewcząt cierpliwie czekało na Roberta pod drzwiami garderoby aż zakończy on rozmowę z "kablówką", by prosić o autograf i wspólną fotografię. Aż żal mi się zrobiło wysokiej dziewczyny, która raz po raz nerwowo pytała o godzinę i w końcu wyszła nie doczekawszy się gwiazdy...

- Nie cenię i nie lubię czasów, w których żyję - powiedział Robert Janowski podczas krótkiej z nami rozmowy. - *Bardziej odpowiadałby mi wiek XIX. Czasy nie były takie szalone, a ludzie byli mniej zachłanni. A jeżeli już teraz, to raczej we Francji, gdzie typ wrażliwości bardziej mi odpowiada. Że to romantyzm? Tak, ale taki właśnie jestem, a to nie ma nic wspólnego z szołbiznesem, dlatego nie czuję się dobrze w tych skomercjalizowanych czasach. Nie spełniam się do końca w żadnej z dziedzin sztuki, które uprawiam. I nie zamierzam się spełnić, bo po powiedzeniu sobie - to wiem, to mam, tym jestem - nie pozostawałoby już w życiu nic. Najbardziej lubię teatr dramatyczny - mam za sobą około 20 ról - tam najbardziej można sprawdzić swoje umiejętności. A "Metro"? Wiele się nauczyłem. Również tego, że potrafię w siedemsetnym spektaklu wyjść na scenę i z pełnym zaangażowaniem mówić po raz siedemsetny to samo swojej partnerce tak, że ludzie na widowni płaczą. I wtedy sobie myślę, kurcze, dla takich momentów warto żyć.*

Ostatni romantyk?

/r/

W sobotę 23 listopada z okazji Święta Pieśni i Muzyki Dom Kultury w Rybniku-Niedobczycach gościł 300 śpiewaków Okręgu Rybnickiego PZCHiO.

Święto pieśni i muzyki

Chóry wysłuchały koncertu znanych i lubianych utworów muzyki popularnej "Od Bacha do Beatlesów" w wykonaniu zespołu kameralnego w składzie: **Eugeniusz Stawarski** - /skrzypce/, **Franciszek Prus** - /instr. klawiszowe/, **Marek Laszczak** - /klarnet/.

Dalszą część wieczoru chórzyści spędzili przy biesiadnym stole, wspólnych śpiewach i zabawie. Uczestniczką spotkania była również Ślązaczka Roku **Monika Organiściok** z Chudowa, która umiliła wieczór swymi dowcipnymi pogwarkami.

Spotkanie towarzyskie chórów Okręgu Rybnickiego było uwieńczeniem całorocznej, aktywnej działalności.

Należy dodać, iż 1 grudnia chór im. A. Mickiewicza z Rybnika-Niedobczyc wykona w katowickim "Spodku" wraz z tysiącem innych śpiewaków i muzyków słynne "Exodus" Wojciecha Kilara.

Harcerskie spotkanie pokoleń

Chwałowiccy harcerze zapraszają w sobotę 7 grudnia na **Harcerskie Spotkanie Pokoleń,** które rozpocznie się o godz. 14.00 w Domu Kultury w Niedobczycach.

Na godz. 15.00 zaplanowano mszę św. za poległych i za zmarłych harcerzy, a na godz. 16.00 spotkanie we wspólnym gronie.

Posąg stoi na kamienicy z numerem ósmym przy Rynku.

Krasomówcy w MDK

W najbliższą sobotę 30 listopada o godz. 10.00 w Młodzieżowym Domu Kultury rozpocznie się I Rybnicki Festiwal Piosenki Turystycznej i Krasomówstwa.

Odbędzie się on w nowej otwartej przy okazji festiwalu Sali Kameralnej.

Konkurs fotograficzny rozstrzygnięty

Jury pod przewodnictwem **Henryka Tkocza** oceniło 20 fotografików, którzy wzięli udział w konkursie fotograficznym zorganizowanym przez **Dom Kultury w Niedobczycach.**

Nazwiska laureatów zostaną ogłoszone dziś, tj. w piątek **29 listopada o godz. 17.00** na uroczystym otwarciu pokonkursowej wystawy. /r/

Kina

"APOLLO"

29 listopada, 17.30; **30 listopada-1 grudnia,** 15.00, 19.30 - "DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI" /USA/;

29 listopada, 20.00; **30 listopada-1 grudnia,** 17.30 - "BELFER" /USA/

30 listopada

PREMIEROWE przy TZR

1 grudnia, 15.00, 17.15, 19.30 - "NIEUGIĘCI" /USA/, cena 5 zł

4 grudnia, 17.00, 19.15 - "NIEUGIĘCI" /franc./ cena 6 zł, 6, 7, 8 grudnia, godz. 17.00

DKF "EKRAN" przy TZR

2 grudnia, 18.00 - "QUO VADIS" /wł./; "CARAVAGIO" /USA/wł./

"ZEFIR" Boguszowice

1 - 5 grudnia, 17.00, 19.00 - "POD PRESJĄ" /USA/

8 - 12 grudnia, 17.00, 19.00 - "FENOMEN" /USA/

"WRZOS" - Niedobczyce

1 grudnia, 17.00 - "SIERŻANT BILKO" /USA/

8 grudnia, 17.00 - "MISSION IMPOSIBLE", /USA/

15 grudnia, 17.00 - "ŻYLETA" /USA/

Koncerty

Teatr Ziemi Rbnickiej

Silesian Jazz Meeting

29 listopada, 18.00 - ZESPÓŁ ZBIGNIEWA LEWANDOWSKIEGO "THE COLOURS OF SOUL": Ewa Uryga /śpiew/, Zbigniew Lewandowski /perkusja/, Tomasz Grabowy /git. bas./, Marek Napiórkowski /git./, Jose Torres /instr. perk./, Zbigniew Jakubek /instr. klaw./, Maciej Sikała /saks. tenor./, Piotr Baron /saks. tenor/, Jerzy Główczenski /saks. alt./, Jerzy Skalski /trąbka/, Sławomir Rosiak /puzon/

30 listopada, 18.00, KWINTET KRZYSZTOFA POPKA "LETTERS & LEAVES": K. Popek /flet alt./, Piotr Wojtasik /fluegelhorn/, Wojciech Niedziela /fortepian/, Jacek Niedziela /kontrabas/, Adam Buczek /perkusja/ - gość specjalny JAN PTASZYN WRÓBLEWSKI /saks. tenor./; PIOTR WOJTASIK - SPECIAL GUESTS: Buster Williams /USA, kontrabas/, Billy Harper /USA, saks. tenor./, Leszek Możdżer /fortepian/, Ben Riley /USA. perkusja/, Piotr Wojtasik /trąbka/

29/30 listopada, 22.00, JAM SESSIONS w "Art-Cafe", wstęp na jeden koncert 10 zł, na całość imprezy - 25 zł

Wystawy

Teatr Ziemi Rybnickiej

2 grudnia, 12.00; **3 grudnia,** 14.00, Konkurs gawędziarzy

3 grudnia, 17.30, 20.00 - KABARET MARCINA DAŃCA, CENA 17 ZŁ

5 GRUDNIA, 19.00 - BOGDAN SMOLEŃ z zespołem w programie: "Bo co się nie robi dla kraju czyli polskie bla-bla-bla"

DK Boguszowie

2 grudnia, 8.00, 9.00 - Teatr Faktu - "BYŁAM NARKOMANKĄ"

Dyskoteki

Muzeum - Stary Ratusz

Wystawy stałe"Rybnik moje miasto" oraz "Cechy rzemieślnicze w miastach Górnego Śląska" oraz wystawa fotosów Zb. Solarskiego pt. "Barwy ziemi" czynne /z wyjątkiem poniedziałków/ od 10.00 do 14.00, w środy od 10.00 do 18.00, wstęp 2 zł /ulg. 1 zł/

Galeria TZR

Wystawa JANA KARWOTA pt. "Małe formy w obrazach i rysunkach" w godz. od 10.00 do 18.00

MBP w Rybniku

Wystawa pn. "Laureaci literackiej nagrody Nobla"

DYSKOTEKI

Mała Scena Rybnicka

30 listopada zaprasza na dyskotekę andrzejkową w godz. od 18.00 do 24.00.

/gw/

Abecadło Rzeczy Śląskich

Plac Wolności

Przed dwoma laty na łamach "Gazety Rybnickiej" pisaliśmy o dziejach ulicy Sobieskiego i dzięki pomocy czytelników udało nam się ustalić dokładnie wszystkie nazwy tej ulicy na przestrzeni ostatnich dwustu lat. W tym samym czasie opisywaliśmy też historię pewnej "działki budowlanej" rodziny Nowaków przy ulicy Sobieskiego i kolejno powstające na niej domy. Obie publikacje, mimo że dotyczyły bardzo wąskiego zagadnienia, cieszyły się zainteresowaniem. Dzisiaj spróbujemy prześledzić historię Placu Wolności.

W odległej przeszłości przez środek dzisiejszego Placu Wolności płynęła rzeka Nacyna, od strony południowej ku północy. Potwierdza to mapa Rybnika z 1861 roku, której autorem jest prawdopodobnie Franciszek Idzikowski, bądź ktoś związany z wydaną przez niego książką *"Dzieje Miasta Rybnika..."*. Na tej najstarszej znanej nam mapie naszego miasta autor zaznaczył istniejący wtedy jeszcze ciąg rowów, które nazwał "stare koryto Nacyny". W miejscu tym nie było również żadnej drogi, wszystkie trakty omijały więc ten podmokły teren. Tak było do lat 80. XIX wieku, kiedy władze miasta zajęły się zagospodarowaniem tej części Rybnika. Rowy po starym korycie Nacyny zasypano, teren wyrównano i osuszono. Następnie całość wysypano żwirem i wokół posadzono lipy. Powstał w ten sposób duży plac, na którego środku w 1882 roku władze miasta zbudowały studnię z pompą. Miała ona służyć przede wszystkim celom przeciwpożarowym, ale korzystali z niej również okoliczni mieszkańcy. Studnię tą nazywano po niemiecku Sedanbrunnen czyli studnią sedańską, gdyż obok stał pomnik poległych w bitwie pod Sedanem podczas wojny prusko-francuskiej z 1870 roku.

Dworzec autobusowy na Placu Wolności otwarto w 1936 roku

Powstały wtedy nowy rybnicki plac nazwano Nowy Rynek, czyli "Neuer Ring". Nowy Rynek odciążył plac targowy na Rynku głównym, gdyż przeniesiono tu stragany pasmanteryjno-przemysłowe. Po przyłączeniu Rybnika do Polski, pod koniec czerwca 1922 Rada Miasta Rybnika podjęła uchwałę dotyczącą spolszczenia nazw ulic na terenie Rybnika, a "Neuer Ring" otrzymał nazwę "Plac Wolności". Początkowo było to jednak wszystko co zmieniło się na tym placu. Nie zlikwidowano nawet "studni sedańskiej", strącając jedynie z jej szczytu niemieckiego orła. Nadal w tym miejscu w dni targowe kupcy rozstawiali stragany z pasmanterią, ubraniami, butami... Wielkie przeobrażenie Placu Wolności nastąpiło dopiero w latach 1935-1936. Ówczesny rybnicki burmistrz Władysław Weber osobiście doglądał gruntownej przebudowy tego miejsca. Nadzór nad inwestycją pełnił Miejski Urząd Budowlany. Natomiast studium do planu zabudowy miasta Rybnika wykonali dwaj architekci: inż. Stanisław Bodzanowski i inż. J. Graefe. Plac Wolności przestał wtedy pełnić funkcje placu targowego, przyjmując kształt, który przetrwał do dnia dzisiejszego. Z terenu placu wydzielono drogę łączącą ulice Łony i 3 Maja, środkiem pociągnięto chodnik, zaś stronę południową przeznaczono na dworzec autobusowy i przystanki. Całość została wtedy wybrukowana kostką granitową. Natomiast na rogu Placu z ulicą Reja powstała pierwsza w Rybniku stacja benzynowa. Tak więc okupacja hitlerowska w latach 1939-1945 zastała Plac Wolności wspaniale wykończony. Dlatego w tych latach to jedno z piękniejszych miejsc w mieście postanowiono "uhonorować" i przemianowano je na Adolf Hitler-Platz, a na autobusach namalowano niemieckie orły ze swastykami.

Widok na Plac Wolności od strony teatru, rok 1973

Po drugiej wojnie światowej miejscu temu przywrócono ponownie nazwę Plac Wolności i tak pozostało do dnia dzisiejszego. Natomiast na przełomie lat 50. i 60. powstał pomysł, by właśnie na Placu Wolności wybudować socrealistyczne centrum kulturalno-handlowe wzorowanena warszawskim Pałacu Kultury. Na szczęście skończyło się na planach i wywłaszczeniu niektórych przylegających do placu działek i kamienic z południowej jego strony. Dzisiaj na tym niedoszłym "pałacowym" placu stoi ciąg spółdzielczych kamienic. Aktualnie jeszcze Plac Wolności jest bardzo przeciążony ruchem samochodowym. Być może w przyszłości, kiedy Rybnik otrzyma już obwodnicę, Plac Wolności będzie objęty strefą ograniczonego ruchu.

TEKST I FOTOKOPIE: MAREK SZOŁTYSEK

Żory koło Rybnika?

W czasach, kiedy istniała jeszcze Polska powiatowa, w adresach nie wpisywano kodu, ale powiat właśnie. Miało to swoje plusy - w przypadku niewielkich miejscowości, nazwa miasta powiatowego pozwalała zorientować się gdzie wioska czy małe miasteczko leżą.

Również w numerach rejestracyjnych samochodów uwzględniano powiat. W przypadku powiatu rybnickiego rejestracja zaczynała się na SR, co znaczyło Śląsk - powiat rybnicki.

Chociaż powiaty zniknęły, a sprawa ich przywrócenia ciągnie się w nieskończoność, wiele osób tłumaczy położenie mniejszych miejscowości posiłkując się nazwą większego miasta w pobliżu i jest to zjawisko naturalne.

Zaskoczeniem jest jednak zupełnie aktualna pieczątka urzędu pocztowego w Żorach, na której widnieje napis ***Żory k. Rybnika.*** Brzmi to miło dla ucha rybniczan, ale Żory to przecież nie wioska nieopodal "wielkiego" Rybnika... /szol/

Spotkanie kronikarzy Rybnika

Towarzystwo Miłośników Rybnika jest organizatorem spotkania osób, które zainteresowane są kronikarstwem i gromadzą materiały kronikarskie z dzielnic i okolic Rybnika.

Odbędzie się ono w środę 11 grudnia o godz. 17.00 w rybnickim Muzeum.

Wszystkich zainteresowanych tą tematyką zapraszamy. /r/

Żegnaj i ... witaj "Gazeto Rybnicka"

Taka metafora - w miesięcznik z tygodnika -
To tylko życia proza? A mnie żal, bo COŚ znika...

Szkoda Markowych PTOKÓW - ich mądrego godania -
ABECADŁA uroków - historyji bajania...

Z larwy czekaj motyla w pełnej kolorów szacie;
Jeszcze dzień, jeszcze chwila - GAZETY nie poznacie!

Nie będzie Korektora, bo z Chochlikiem przegrywał.
Wzrośnie rola Cenzora - z cicha dotąd tu bywał.

Żegnaj "STARA G A Z E T O ! Bóg Ci zapłać, Nieboże.
M I E S I Ą C Z K U, witaj przeto! Niech Ci Niebo pomoże!

Autora znamy, ale swoje personalia zastrzegł on sobie do wiadomości redakcji

Ludzie kopalni w powieściach Morcinka

Twórczość Gustawa Morcinka jest kopalnią /nomen-omen/ wiedzy o górnictwie i górnikach. Niewiele jednak ukazało się pozycji omawiających jego język. Tematem tym zajął się Wiesław Sienkiewicz - rybnicki nauczyciel, ale również autor opowiadań, fraszek i aforyzmów.

Przed Dniem Górnika drukujemy fragment jego pracy *Terminologia górnicza w powieściach G. Morcinka.*

Dzisiaj każdy pracownik kopalni nazywa się *górnikiem*. Kiedyś górnictwo polegało na eksploatacji wnętrza gór i stąd rdzeń "gór" w nazwie pracownika, który dzisiaj pracuje na dole. Wtedy do miana górnika miał prawo tylko i wyłącznie *rębacz*, czyli *kopacz*, z niemiecka "hajer", tzn. człowiek, który faktycznie wydzierał ziemi jej bogactwa. Oprócz zwykłych są "rębacze przodowi". Dawniej polski górnik rudny był *gwarkiem*. Była też w użyciu na ziemiach polskich czeska nazwa *hawierz* i przekształcona niemiecka *bergmon* lub *bergmón*.

Kopalnią kieruje "dyrektor" zwany poufale *starym*. Ogół pracowników techniczno-inżynierskich kopalni sprawujących nadzór nad robotami, ich obsadą, stanem wyrobisk, wyposażeniem, wietrzeniem, bezpieczeństwem pracy itd. nazywa się *dozorem*. Do dozoru wyższego należy *inżynier, zawiadowca* - naczelny inżynier, po czesku *zawodni, naczelny technik* oraz *nadsztygar*. Średni dozór tworzą: *górmistrz*, dawniej *bachmistrz* z niemiecka zwany *sztygarem*, który w gwarze brzmi *sztajger* lub *sztajgier*. Sztygarzy pełnią różne funkcje, np. *sztygar ścianowy* nadzoruje pracę na ścianie. W skład niższego dozoru wchodzą: *dozorca, dozorca strzałowy, przodownik* - kierownik drużyny, *brygadnik* - kierownik brygady oraz *oberhajer* - starszy kopacz. *Wrębiarz* urabia węgiel przy pomocy wrębiarki, *strzałowy*, dawniej *strzelec* - sposobem odstrzeliwania. *Polewacz* polewa przodek przed strzelaniem, by zapobiec pożarowi. *Ładowacz*, czyli *folowacz* ładuje urobek na wózki lub taśmę. *Przypinacz* spina i rozpina wózki, a *maszynistka* prowadzi lokomotywę ciągnącą te wózki. *Budowacz* zabezpiecza wyrobiska obudową, a *zamułkarz* zapełnia zroby piaskiem zmieszanym z wodą. *Nowicjusz* poznaje rzemiosło górnicze, to samo robią *elwer* i *fuks*. Górnik niekwalifikowany - to *szleper*, a pomocnik górnika - *helfer*. *Biedziarz* wywozi taczkami biedę, *drzewiarz* transportuje drewno na dół, *elektromonter*, czyli *elektrykorz* czyli *druciarz* czuwa nad instalacją elektryczną, *haszplerz* lub *hasplerz* obsługuje kołowrót, *rurkarz* prowadzi rurociąg, *pompiarz* czuwa nad pracą pomp, *mechanicy, monterzy, murarze, ślusarze, ślusorze* i *ślusorczyki* - mają też pełne ręce roboty.

Do historii w polskiej kopalni należą *koniarze* opiekujący się końmi, *nieckowi* noszący urobek w nieckach, *taczniki, tragarze*, pracujący przy noszach, *wozacze* i *wozaki* zwani *popychaczami, zapychacze* czyli *zaciskacze* zwani z niemiecka *anszlegrami*, wpychający ręcznie wózki do windy oraz *nadzienniczka* - kobieta wynajmowana na dniówki.

WIESŁAW SIENKIEWICZ

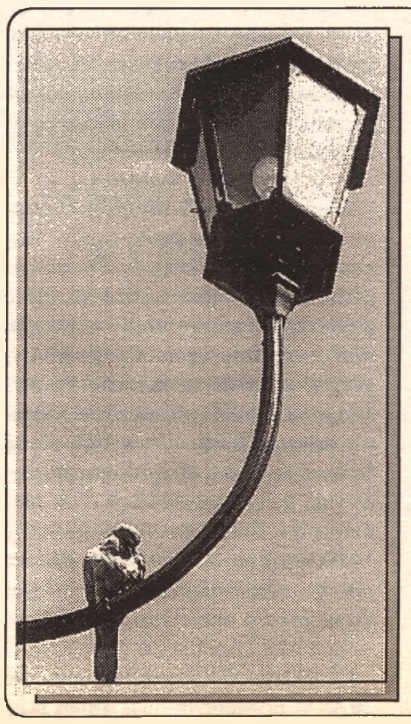

Godały ptoki z rynkowyj latarni

Ptok piyrszy
We "Rybnickij" je pisane
To, co u nos je godane.
Dziennikorze podsuchują
I w gazecie to drukują,
Ale hned nom pokoj dają!

Ptok drugi
Co, "Gazeta" zamykają?

Ptok trzeci
Niy, w miesiyncznik ją zmiyniają
I łod grudnia zaczynają!
Czy tyż ło nos tam coś dają?

/fra-szol-ka/

Ogłoszenia drobne

MONTAŻ PANELI PODŁOGOWYCH, ŻALUZJI PIONOWYCH, CYKLINOWANIE
Tel. 210-51
***
SPRZEDAM
HUNDAI PONY GLS
Rok 1992, 1500 cm sześc.
Dodatki Cena: 18.800 zł
Rydułtowy, tel. 577-058
***
SIATKĘ OGRODZENIOWĄ
ocynkowaną, plastikowaną, twardą, ciemnozieloną, średnicy 3,2 mm, mrozoodporną - 35 stop. C, trwałą, do 30 lat i inne oferuje tanio
Zakład tel. /032/115-2897, /036/ 252-93.

Mała Scena Rybnicka zatrudni elektroakustyka.
Szczegóły: MSR, ul. Kościuszki 54, tel. 23195, 26246 w. 302

WYCENA NIERUCHOMOŚCI
Uprawniony Rzeczoznawca Majątkowy mgr inż. Krzysztof URBAŃCZYK tel. 27-616

BIURO RACHUNKOWE
RENATA MURAS
44-200 Rybnik, ul. Sobieskiego 1
tel. 229-36

Rzeczoznawca majątkowy, biegły sądowy w zakresie szkód górniczych inż. Irena Kuczera tel. 28162 w.362 lub 28-678

BEZPŁATNE PORADY PRAWNIKA w "Gazecie Rybnickiej"
W piątki w godz. 15.00-17.00 w siedzibie naszej redakcji /Rynek 12a (oficyna), tel. 28-825/ dyżuruje prawnik, udzielający bezpłatnie porad

Zarząd Miasta informuje

Zarząd Miasta Rybnika ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY NA ZAMÓWIENIE PUBLICZNE NA DOKUMENTACJĘ PRZEBUDOWY NAWIERZCHNI I WYKONANIA KANALIZACJI DESZCZOWEJ I SANITARNEJ W ULICY POD WAŁEM.

Termin realizacji: **3 miesiące.**
Specyfikację istotnych warunków zamówienia można uzyskać w **Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika, ul. Chrobrego 2, pokój nr 247.**
Koszt specyfikacji: **10,00 zł.**
Oferty w zaklejonej kopercie opisanej zgodnie z wymaganiami specyfikacji należy złożyć do dnia **12.12.1996 r. do godz. 15.00 w Wydziale Dróg Urzędu Miasta Rybnika.**
Przetarg odbędzie się w dniu **13.12.1996 r. o godz. 10.00 w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika, ul. B. Chrobrego 2 w sali nr 137.**
Szczegółowe informacje dotyczące warunków zamówienia można uzyskać w **Wydziale Dróg Urzędu Miasta w Rybniku, ul. B. Chrobrego 2, tel. 230-11 wewn. 7205 w godz. od 8.00 do 14.00 od poniedziałku do piątku.**

Zarząd Zieleni Miejskiej w Rybniku ogłasza przetarg nieograniczony ustny
NA DZIERŻAWĘ CMENTARZA KOMUNALNEGO W RYBNIKU-CHWAŁOWICACH PRZY UL. KAMIENNEJ

Powierzchnia cmentarza obejmuje 3,077 ha, cmentarz posiada ogrodzenie z bramą wjazdową, pomieszczenie stałe z poborem energii elektr., sieć wodociągową i zorganizowany wywóz nieczystości stałych.
Stawka wywoławcza wynosi 650 zł + VAT.
Przetarg odbędzie się w dniu **16.12.1996 r. o godz. 10.30 w Zarządzie Zieleni Miejskiej w Rybniku, ul. Pod Lasem 64.**
Uczestnicy przetargu przed jego rozpoczęciem otrzymają regulamin.
Bliższe informacje można uzyskać w **Dziale Usług Pogrzebowych w Rybniku, ul. Pod Lasem 64 tel. 22-838.**
Zarząd Zieleni Miejskiej zastrzega sobie prawo odwołania przetargu bez podania przyczyny.

W razie potrzeby

TELEFONY ALARMOWE
POG. RATUNKOWE: 999, 23-666
STRAŻ POŻARNA: 998, 22-277
POLICJA: 997, 21-091
STRAŻ MIEJSKA: 27-254 w godz. 6.00-22.00
POG. WETERYNARYJNE: 22-461
POG. GAZOWE: 23-419, po godz. 15.00 - 55-37-91
POG. ENERGETYCZNE: 210-71
POG. WODNO-KANALIZACYJNE: 236-81, 261-92, 266-47
POG. KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ - DYSPOZYTOR: 21-820
POG. CIEPŁOWNICZE: 249-56, 246-45
POMOC DROGOWA: 27-569
WODNE OCHOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE: 26-599
POGOTOWIE RATUNKOWE KOLEJOWE: 22-638
POGOTOWIE RATOWNICTWA GÓRNICZEGO: 55-12-89
POGOTOWIE ZIMOWE: 21-233
MIEJSKI OŚRODEK DYSPOZYCYJNY: 21-000
TELEFONICZNE SŁUŻBY INFORMACYJNE
INFORMACJA: PKS 22-242, PKP 23-009, WPK 21-820
INFORMACJA O NUMERACH TELEFONÓW: 913
NADAWANIE TELEGRAMÓW: 905
ZAMAWIANIE ROZMÓW MIĘDZYMIASTOWYCH: 900
BUDZENIE TELEFONICZNE: 900
ZEGARYNKA: 926
INFORMACJA I REKLAMACJA MIĘDZYMIASTOWA:909
ZAMAWIANIE ROZMÓW MIĘDZYNARODOWYCH: 901
POSTÓJ TAXI: 236-60, 286-60
RADIO TAXI: 27-000
POSTÓJ TAXI BAGAŻOWYCH: ul. Młyńska, tel. 23-561
Hasło "KRYZYS" - sobotnio-niedzielne, całodobowe dyżury psychologów: 26-876 /izba przyjęć szpitala psychiatrycznego, ul. Gliwicka 33/
NOCNY DYŻUR APTEK: od 29 listopada do 5 grudnia, Apteka Farmacja, ul. Gliwicka, Rybnik, tel. 23-180

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku, ul. Żużlowa 25, tel. 211-11 lub 211-18,
OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY NA REALIZACJĘ USŁUG OPIEKUŃCZYCH NA TERENIE MIASTA RYBNIKA.
Termin realizacji: od stycznia 1997 r. do 31 grudnia 1999 r.
Oferty w zamkniętych kopertach należy składać do **dnia 9.12.1996 r. do godz. 11.00.**
Przetarg odbędzie się w dniu **9.12.1996 r. o godz. 12.00 w siedzibie zamawiającego.**
W przetargu mogą wziąć udział oferenci, którzy spełniają warunki określone Ustawą o zamówieniach publicznych z dnia 10 czerwca 1994 r.

Nowe sklepy

* Przy ulicy Wiejskiej powstał sklep **"Kiesa"**, w którym możemy zaopatrzyć się w torby, torebki, galanterię skórzaną i kosmetyczki damskie i męskie różnej wielkości.
* Sklep z antykami **"Antyk"** zajmujący się skupem i sprzedażą mebli, zegarów, monet, lamp, porcelany i wszelkiego rodzaju staroci powstał przy ulicy Łony 9.
* Sklep z męską odzieżą **"Elegant"** oferujący garnitury, spodnie, koszule i swetry otwarto przy ulicy Rzecznej 2 .
* Tuż obok powstał sklep z damską i dziewczęcą odzieżą /na rogu ulic Hallera i Rzecznej/.
* Nowy sklep komputerowy **"Habar"** oferujący komputery, drukarki, programy i akcesoria otwarto przy ulicy Wiejskiej.

Poszerzony asortyment

* Przy ulicy Łony 9 w sklepie zabawkowym otwarto dodatkowe stoisko z materiałami.

Przeceny

* Sklep **"Tospman 2"** przy Placu Kościelnym oferuje 20-procentową obniżkę cen elektronarzędzi firm Celma, Morex, Interkrenn i Makita.
* Ceny resztek materiałów obniżył sklep **"Włókno"** przy ulicy Sw. Jana.
* Sklep **"Motor-Max"** przy ulicy Kościelnej 4 obniżył ceny motocykli.
* Garnitury męskie z 150 zł na 100 zł przecenił sklep **"Awa"** z Rynku 15.
* Sklep przy ulicy Kościelnej 6 obniżył ceny spodni.
* W sklepie **"Thai Shop"** przy ul. Rynek 2 możemy kupić bluzki po niższej cenie i dziecięcą odzież letnią.
* Dziewczęcą odzież przecenił sklep **"Conffeti"** przy Placu Kościelnym 1.

EKSPRESS Rybnik, Reja 2
FUJICOLOR
Wywoływanie negatywów w procesie C-41 i wykonywanie odbitek w ośmiu formatach. Terminy od 1 do 24 godzin.
"Dziś fotografujesz - dziś masz zdjęcia"
4 zdjęcia paszportowe - tylko 6 zł,-

Kronika policyjna

Zamordował babcię

We wtorek 19 listopada doszło na terenie naszego miasta do okrutnego morderstwa. W mieszkaniu przy ulicy 1 Maja w Chwałowicach 23-letni mężczyzna zamordował swoją 85-letnią babcię. Napastnik zadał ofierze przynajmniej 13 ciosów nożem kuchennym, powodując śmierć swojej ofiary. Następnie mężczyzna przeszukał mieszkanie, kradnąc 40 złotych, po czym wyszedł zamykając drzwi na klucz. Człowiek ten aktualnie przebywa w areszcie.

Zgwałcenie

Mieszkanka ulicy Św. Józefa w Rybniku złożyła doniesienie na policji na swojego męża. Kobieta zeznała, że w nocy z 20 na 21 listopada została przez swojego pijanego męża pobita i zgwałcona. Sprawą zajęła się policja.

Złapanie rabusia

W czwartek 21 listopada o godzinie 15.20 pieszy patrol policji po bezpośrednim pościgu zatrzymał 29-letniego mężczyznę, który pięć minut wcześniej w klatce schodowej bloku nr 2 przy ulicy Dworek napadł 17-letniego chłopaka. Napastnik zerwał mu srebrny łańcuszek wartości 30 złotych.

Podpalenie

W piątek 22 listopada w godzinach popołudniowych w mieszkaniu przy ulicy Chrobrego powstał pożar. Znany policji mężczyzna, a konkubent właścicielki mieszkania, dokonał zniszczenia wyposażenia tego mieszkania, po czym wzniecił tam pożar. Następnie obok domu podpalił zaparkowany tam swój samochód marki ford. Palący się samochód spowodował dodatkowo zniszczenia stojącego obok innego pojazdu. Straty w ustaleniu.

Podwójna kradzież

W nocy z 23 na 24 listopada nieznany sprawca włamał się do kiosku "Ruchu" przy ulicy 1 Maja w Chwałowicach. Złodziej wybił szybę a następnie przez dziurę zabrał leżące w zasięgu ręki przedmioty: aparat fotograficzny, gazety, gumy do żucia i inne. Po wykryciu tej kradzieży kiosk został wstępnie zabezpieczony - w wybitą szybę wstawiono deskę. Ta sytuacja sprowokowała kolejnego złodzieja - w niedzielę 24 listopada około godziny 14.00 kiosk został okradziony jeszcze raz. Po wypchnięciu deski złodziej skradł przede wszystkim papierosy.

Narkotyki

W niedzielę 24 listopada o godzinie 20.45 w prywatnym mieszkaniu przy ulicy Lompy w Boguszowicach policjanci z wydziału do spraw kryminalnych ujęli na gorącym uczynku producenta tzw. "kompotu". Na miejscu zabezpieczono dowody przestępstwa czyli m.in. garnki z "brązową cieczą" oraz strzykawki.

Z autem w roli głównej

W nocy z 22 na 23 listopada przy ulicy Dąbrówki nieznany sprawca dokonał zniszczenia zaparkowanego tam opla. Z samochodu wyrwał dwa lusterka boczne, cztery kołpaki z kół za 800 złotych, a następnie porysował lakier karoserii i wybił przednią szybę pojazdu. Właściciel opla szacuje straty na 1,5 tysiąca złotych. Natomiast 24 listopada o godzinie 3.20 na ulicy Jastrzębskiej w Boguszowicach doszło do odnalezienia skradzionego pojazdu. Kiedy kierowca przejeżdżającego tamtędy opla zobaczył policyjny radiowóz, porzucił samochód i uciekł. Inne kłopoty ze swoim samochodem miał kierowca skody. W sobotę 23 listopada na rybnickim targowisku kierowca ten załadował na auto stół, po czym nie zapłaciwszy za niego odjechał. Sprzedający zapamiętał numery rejestracyjne skody i powiadomił o zdarzeniu policję, oskarżając swojego klienta o kradzież na sumę 200 złotych.

szol

Środowa Giełda Cenowa

Mięso	schab	wołowe extra	szynka wp. gotowana	śląska
Raciborska 11	11,70	12,50	15,80	8,95
Hala Mięsna, 3 Maja	10,80	11,50	15,90	9,80
TARG	10,70 - 10,80	11,90 - 12,70	15,60 - 15,90	8,80 - 9,70

Owoce/Warzywa	pomidory	pomarańcze	marchewka	ziemniaki
Raciborska 15	4,20	3,40	0,70	0,35
Sobieskiego 2	4,50	3,80	1,00	0,35
TARG	4,00 - 4,70	3,50 - 4,00	0,70 - 1,00	0,35 - 0,40

Spożywcze	masło	cukier	jajko	mąka
Raciborska 15	200g - 1,80	2,40	0,32	1,70
Delikatesy, ul. Miejska	200g - 1,85	2,50	0,35	1,70
TARG	200g - 1,85	2,40 - 2,50	0,28 - 0,35	1,70 - 1,80

Waluty	100 dolarów	100 marek	100 koron czeskich	100 franków francuskich
Hotel Polski	280,00/283,50	184,50/186,50	10,20/10,45	55,00/56,00
Delikatesy, ul. Miejska	280,00/283,50	183,50/186,50	10,20/10,45	55,00/56,00
Gallux, Rynek	280,00/283,50	183,50/186,50	10,20/10,45	55,00/56,00

Koszykówka

Koszykówka

Zwycięstwo pań i porażka panów

W ubiegłą sobotę zarówno koszykarki jak i koszykarze rozegrali swoje kolejne wyjazdowe mecze ligowe.

Rybniczanki pokonały w Stalowej Woli miejscową Stal 77:52 /35:29/, a koszykarze MKKS-u Rybnik doznali w Bytomiu porażki, przegrywając z Bobrami 67:89 /34-47/.

Koszykarki KS Partners stoczyły w Stalowej Woli zaciętą walkę i dopiero w II połowie dzięki dobrej grze uzyskały kilkupunktową przewagę, którą systematycznie powiększały do gwizdka kończącego spotkanie.

Punkty dla KS Partners zdobyły: **A. Kuszka - 14, G. Fulbiszewska - 13, S. Nieskubina i N. Skrago po 12, M. Rejment - 11, E. Dorofiejewa - 10, A. Kuśmirak - 3, A. Tomaszewska - 1, D. Sęk i G. Troszka.**

W sobotę 7 grudnia koszykarki KS Partners rozegrają na hali w Boguszowicach spotkanie, kończące I rundę, a ich rywalem będzie zespół MOSM Bytom. Początek o godz. 17.00.

Natomiast koszykarze MKKS Rybnik dość wyraźnie przegrali z bytomską drużyną, w której wystąpiła czwórka koszykarzy grających na co dzień w I lidze. Rybniczanie wciąż występują bez kontuzjowanego T. Sosny i od początku spotkania pod każdym względem ustępowali bytomskim koszykarzom.

Punkty dla MKKS Rybnik zdobyli: **A. Pierchała - 28, Grzybek - 12, Szymura - 9, Juraszczyk - 5, Bober i Muras po 4, Wróbel - 3, Sroka - 2.**

Jutro na hali MOSiR-u w Rybniku koszykarze MKKS podejmować będą Sportowca Częstochowa. Początek spotkania o godz. 18.00.

MaT

Koszykówka

Kadetki wciąż niepokonane

Kolejne spotkania w ramach ligi Śląska w koszykówce rozegrały kadetki i juniorki RMKS Rybnik.

Uległy one w Bytomiu miejscowej drużynie **56:83** /38:45/. Punkty zdobyły: J. Niedobecka - 18, M. Gandor - 14, J. Kuśmierek - 11, A. Dąbek - 6, M. Zięba - 3, A. Bednarek i A. Grelak po 2.

Kadetki natomiast wygrały kolejne spotkanie na własnej hali i są nadal niepokonaną drużyną w rozgrywkach Ligi Śląskiej. W spotkaniu, w którym pokonały MOSM Chrzanów 87:64 punkty dla RMKS Rybnik zdobyły: **A. Dziedzic - 24, J. Niedobecka i M. Gandor po 17, A. Bednarek także 17, M. Łata - 9, J. Kuśmierek - 3.** **MaT**

Żużel

Żużel

Żużlowe wieści

Rybniccy żużlowcy rozpoczęli już przygotowania do kolejnego sezonu, który może być bardzo interesujący, co uzależnione jest jednak od ilości pozyskanych środków finansowych.

Jeżeli według wstępnych obliczeń RKM Rybnik uzbiera 8 mld starych złotych, zespół będzie walczył o awans do I ligi. Gdy nie uda się zebrać tak pokaźnej sumy plany te zostaną odsunięte w przyszłość. Do Rybnika wrócą prawdopodobnie A. Pawliczek, H. Bem i E. Skupień, natomiast M. Korbel i A. Musiolik wyrazili chęć jazdy w innym zespole. Funkcję trenera zespołu objął A. Skupień. Obecnie prowadzone są rozmowy z zawodnikami zagranicznymi. W kręgu zainteresowań rybnickich działaczy znajduje się Z. Tesarz i M. Dugard. Wiele rozmów dotyczy także rybnickich młodzieżowców, wśród których często pojawia się nazwisko M. Węgrzyka, o którego zabiega Atlas-Polsta Wrocław. Rybniccy działacze woleliby aby Mariusz pozostał w Rybniku i będą robić wszystko, aby go zatrzymać. RKM za roczne wypożyczenie Węgrzyka do Wrocławia żąda 1 mld 450 tys. starych złotych - kwoty tej nie obniży. Wrocław, jak na razie, milczy. RKM Rybnik chciałby, aby rybniccy młodzieżowcy w przyszłym sezonie odnieśli kilka znaczących sukcesów w rozgrywkach młodzieżowych i dlatego też stara się pozyskać finanse, które zostaną przeznaczone na zakup sprzętu dla młodych rybnickich żużlowców. Dzięki staraniom wiceprezydenta Cyrana miasto zdeklarowało daleko idącą pomoc, szczególnie jeśli chodzi o młodych zawodników. Możliwe, iż dwójka z nich trafi na rok pod oko częstochowskiego trenera M. Cieślika, ale rozmowy na ten temat rozpoczną się po podpisaniu przez rybnickich młodzieżowców kontraktów z RKM-em Rybnik.

A. Pawliczek powraca do Rybnika

Plany są obiecujące, co z nich wyjdzie okaże się dopiero pod koniec tego roku. **MaT**

Pływanie

Pływanie

Pływanie

V Olimpiada Specjalna

W środę na pływalni krytej elektrowni "Rybnik" 35 zawodników z pięciu miast naszego województwa, w tym także z Rybnika, wzięło udział w V Wojewódzkiej Olimpiadzie Specjalnej w Pływaniu.

W zawodach tych wystąpiły osoby z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym, a rywalizowały na dystansie 25 i 50 m stylem dowolnym, 25 m ze wspomaganiem, a także rozegrano sztafetę 4 x 25 m.

Zanim jednak uczestnicy przystąpili do sportowej rywalizacji, wspólnie wypowiedzieli słowa olimpijskiej przysięgi: *Pragnę zwyciężyć, lecz jeśli nie będę mógł zwyciężyć, niech będę dzielny w swym wysiłku.* Przed startem do pierwszej konkurencji zapłonął znicz olimpijski oraz odśpiewano hymn olimpijski.

W zawodach tych wystartowało 12 zawodników rybnickiego klubu "Promyk", który w Rybniku działa już dwa lata i prowadzi dwie sekcje: lekkoatletyczną i pływacką. Trenerem pływaków jest **Adam Rek**.

Dzięki sponsorom, do których należą: elektrownia "Rybnik", Kredyt Bank SA, P.P.U.H. - Lord, PBK SA, Andal, Maćkowiak, Volvo, Eskade-A, kop. "Krupiński" i Mirex, każdy z uczestników olimpiady otrzymał upominek, a najlepsi w poszczególnych konkurencjach otrzymali dodatkowo okolicznościowe puchary i medale, które dla tych wytrwałych pływaków są bezcenne. Poza tym firmy te ufundowały sprzęt rehabilitacyjny, szczególnie przydatny w Szkole Życia.

Najlepszą zawodniczką imprezy była **Wioletta Sokołowska** z KS "Promyk", najlepszym z zawodników **Ireneusz Góralski** również z "Promyka". Zwycięzcami sztafety 4 x 25 m zostali... zawodnicy "Promyka". Klasyfikacja ostateczna: **1/ KS "Promyk" - Rybnik**, 2/ Szkoła Specjalna - Leszczyny, 3/ Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Katowice - Giszowiec, 4/ Klub Sportowy "Motyl" - Tychy, 5/ Klub Sportu "ALF" - Będzin.

MaT

Zawody w Oświęcimiu

Na basenie krytym w Oświęcimiu odbył się pierwszy z pięciu zaplanowanych meeting pływacki organizowany pod hasłem *Sobota w Oświęcimiu.*

W zawodach tych startują pływacy województwa katowickiego, opolskiego i częstochowskiego urodzeni w latach 1983-87.

W pierwszej edycji tych zawodów dobrze spisali się pływacy RKS-u Energetyk Rybnik, którzy uzyskali następujące wyniki: **A. Wysocka** zajęła pierwsze miejsce na dystansie 100 m stylem grzbietowym i 200 m zmiennym, **K. Piecha** był pierwszy na 200 m stylem dowolnym, a drugi na 50 m motylkowym, **E. Bugdoł** była pierwsza na 100 m stylem grzbietowym i druga na 50 m motylkowym, natomiast jej starszy brat **Artur** był drugi na 200 m stylem dowolnym. **M. Kujawski** zajął pierwsze miejsce na dystansie 100 m stylem klasycznym. **MaT**

Piłkarski narybek trenuje

Zima za pasem i już niedługo wrócą do łask wszelkie turnieje halowe.

Podczas ferii zimowych w hali sportowej rybnickiego MOSiR-u zostanie rozegrany turniej piłkarski szkół podstawowych. Jedną z drużyn, która już od ponad miesiąca przygotowuje się do tych rozgrywek jest zespół **"Bayern Kościuszki"** /taką nazwę wybrali sobie chłopcy/. Są to uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Rybniku. Treningi odbywają się raz w tygodniu w hali sportowej przy ul. Powstańców. Dzięki zaangażowaniu jednego z rodziców udało się pozyskać firmę Motor-Max która obiecała wspomagać młodych piłkarzy. Dużą frajdę sprawił jej dyrektor odwiedzając chłopców podczas jednego z treningów. Młodzi zawodnicy otrzymali specjalne piłki do gry w hali oraz drobne upominki.

Młodzi piłkarze z SP 1

W rozmowie z opiekunem i dziećmi szef firmy interesował się nie tylko umiejętnościami sportowymi, ale także wynikami w nauce, od których między innymi uzależnił dalsze wspieranie drużyny. Jednak największą niespodzianką był skuter piaggio, na którym chłopcy mogli sobie pojeździć po skończonym treningu. Za pośrednictwem "GR" opiekun i rodzice składają serdeczne podziękowanie panu **Andrzejowi Szpili** z Motor-Maxu oraz rybnickiemu MOSiR-owi za umożliwienie pożytecznego spędzania wolnego czasu przez ich pociechy.

Tekst i zdj. Jas.

Mały sport - wielka radość

... takie motto przyświecało idei utworzenia **Uczniowskiego Klubu Sportowego** przy **Szkole Podstawowej nr 34.**

Zebranie założycielskie odbyło się w ub. czwartek, w jego programie oprócz spraw formalnych takich jak zatwierdzenie statutu nowego klubu i wybór jego władz, był również pokaz judo oraz losowanie nagród dla uczestników konkursu na nazwę klubu. /r/

Szachy

Szachy

Barbórkowo-jubileuszowy turniej

Z okazji obchodów 100-lecia kop. "Rymer" i nadchodzącej Barbórki komitet jubileuszowych obchodów oraz Klub Sportowy "Rymer 19" w Niedobczycach organizuje Turniej Szachowy "Activ Chess-15"

W sobotę 30 listopada od godz. 10.00 rozgrywki prowadzić będą dzieci i młodzież /roczniki '82 i młodsi/, zaś w niedzielę 1 grudnia również od 10.00 turniej open.

Szachowe spotkanie odbędzie się w Domu Kultury w Niedobczycach.

Turniej będzie rozgrywany systemem szwajcarskim na dystansie 9 rund /dzieci i młodzież / i 11 rund /seniorzy/.

Zgłoszenia w dniach turnieju w godz. 8.00-9.30. /r/

Windsurfing

Małek czwarty w Chinach

Od 15 do 21 listopada 1996 roku w Shanwei w Chinach rozegrane zostały **windsurfingowe mistrzostwa Azji.** Startujący w nich na zaproszenie organizatorów **Mirosław Małek** zawodnik **Klubu Sportowego RKS "Energetyk"** przy Elektrowni "Rybnik" S.A. zajął doskonałe 4. miejsce.

Przy słonecznej pogodzie i sile wiatru od 4 do 6 stopni B rozegrano 8 wyścigów w Klasie **Mistral**, gdzie rywalizowało 62 zawodników z Chin, Indii, Singapuru, Hong-Kongu, Tajlandii, Fidji, Australii, Nowej Zelandii, Portugalii i Kanady.

Sprostowanie

W ostatnim numerze podaliśmy pomyłkowo godzinę Mikołajkowego Turnieju Szachowego, który zostanie rozegrany w czwartek 7 grudnia br. w Młodzieżowym Domu Kultury. **Turniej rozpoczyna się o godz. 10.00**, zaś termin nadsyłania zgłoszeń upływa jutro, tj. 30 listopada.

Judo

A. Kejza piąty w Tokio

W Tokio zakończył się najbardziej prestiżowy turniej w judo im. Jigoro Ikano, który ma już kilkuletnią tradycję, a startuje w nim cała czołówka światowa. Wśród reprezentantów Polski najlepiej wypadł judoka Polonii Rybnik Artur Kejza, który w swej kategorii wagowej zajął piąte miejsce. Jigoro Ikano to twórca judo sportowego, zmarł przed I wojną światową i turniej ten poświęcony jest jego pamięci.

Zdjęcie z albumu czytelników

FUJICOLOR

Zapraszamy naszych Czytelników do wspólnego oglądania zdjęć. Wystarczy przyjść do redakcji z ciekawym zdjęciem, które po opublikowaniu zwrócimy. /Można też wrzucić je do naszych "żółtych skrzynek"/. **Raz w miesiącu autora najsympatyczniejszego lub najbardziej "odjazdowego" zdjęcia firma "EKSPRES FUJI", Rybnik, ul. Reja 2, nagrodzi bezpłatnym wywołaniem i wykonaniem odbitek z rolki filmu.**

Nie ma jak u mamy...

Zdj.: Anetta Gawrysiak

EMPiK Sp. z o.o

Klub Międzynarodowej Prasy i Książki Rybnik, ul. Sobieskiego 18

Wśród autorów prawidłowych rozwiązań krzyżówki z tego numeru rozlosujemy bon towarowy wartości 25 zł ufundowany przez Klub Międzynarodowej Prasy i Książki EMPiK

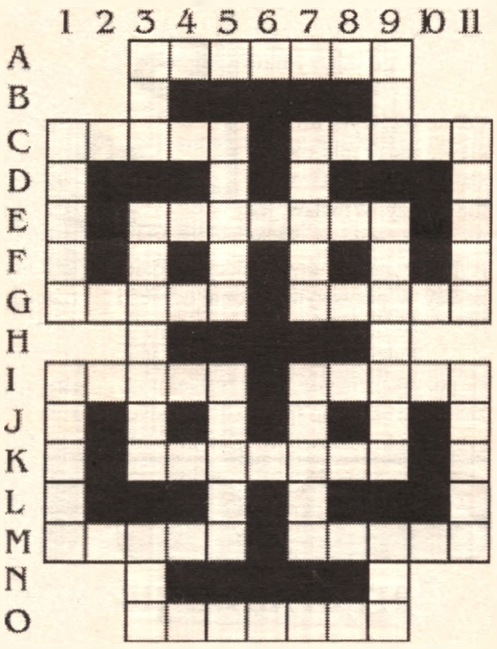

POZIOMO: A1 - Potoczna nazwa tworzywa sztucznego C1 - Ptak drapieżny C7 - Jezioro we wschodniej Afryce E3 - Środek spożywczy, bogaty w składniki odżywcze, spożywany w celu wzmocnienia organizmu G1 - Stosowane w odzieży, obuwiu zamiast guzików lub zamków błyskawicznych G7 - Cząstka elementarna, składnik hadronów, występuje w trzech stanach, zwanych kolorami I1 - Zabytkowy przedmiot sztuki, np. mebel I7 - Wyznawca, wtajemniczony K3 - Słota, niepogoda M1 - Stanisław ..., znakomity polski wokalista jazzowy M7 - Wyspa na M. Egejskim O3 - Do transportu towarów, przednia część, pozbawiona kół jezdnych spoczywa na ciągniku siodłowym

PIONOWO: 1A - Chordofon szarpany, ludowy, perski instrument muzyczny 1I - Ogłoszenie, zapowiedź 3A - Jeden z kolorów karcianych 3E - Polski taniec ludowy, oberek 3M - Atom lub grupa atomów obdarzona ładunkiem elektrycznym 5C - Służą do poruszania się po lodzie 5I - Teatralne niepowodzenie 7C - Przyzwyczajenie, odruch wykształcony w trakcie wielokrotnego powtarzania 7I - Rodzina gryzoni, długość 40-62 cm, Ameryka Środkowa i Południowa 9A - Spękana pokrywa lodowa na powierzchni wody 9E - W katolicyzmie i prawosławiu klątwa kościelna, rodzaj ekskomuniki 9M - Ischias 11C - Tytuł noweli B. Prusa 11I - Minerał, fluorokrzemianglinu

W rozwiązaniu wystarczy nadesłać hasło, jakie powstanie po uporządkowaniu liter wg następującego szyfru:

A3, G1, E9, E7, I8, J3; 08, E3, E4, K6, C4, E5, K7, M3, G3; F5; I10, G10, K1, K3, I11, I9, M3; J5, C8, L1, M7.

Nagrodę za rozwiązanie **krzyżówki nr 45 z hasłem**

"TYLKO ŻYCIE POŚWIĘCONE INNYM WARTE JEST PRZEŻYCIA"

otrzymuje **Joachim GAJEWSKI, ul. Olszowa 10, 44-203 Rybnik.**

Nagroda do odebrania w redakcji przez miesią od daty ogłoszenia nazwiska zwycięzcy.

Pod znakami zodiaku

BARAN - 21.03. - 20.04. *- Utraciłeś sporo energii i podejmowanie ważnych decyzji byłoby teraz niewskazane. Skoncentruj się na przemyśleniu następnych kroków i stworzeniu planu strategii działania. W myśleniu nie powinna Ci zaszkodzić niewielka niedyspozycja fizyczna...*

BYK - 21.04. - 20.05. *- Nadchodzi okres zmiennych nastrojów i wewnętrznych rozterek, co może zakłócić harmonię Twoich stosunków z partnerem. Pretensje mogą Ci się wydać wydumane, ale trzeba będzie na nie odpowiedzieć. I to bez nadmiernych emocji...*

BLIŹNIĘTA 21.05. - 20.06. *- Mimo Twojej wielkiej tęsknoty za chwilą wytchnienia, ten tydzień go nie przyniesie. Upłynie pod znakiem niezwykle intensywnej pracy, a szczególnie zabiegów, by Twój pomysł lub projekt został pozytywnie oceniony przez szefa. Trzeba jednak będzie zrezygnować z zaplanowanego wyjazdu...*

RAK - 21.06. - 20.07. *- Wyjdziesz na swoje pod warunkiem rezygnacji z rutynowego postępowania, gdyż wszelki schematyzm sprawie zaszkodzi. Nie bój się ryzykownego posunięcia, nie przejmując się osobami, które będą powątpiewać w rezultat. Uda się, niedowiarkom na przekór!*

LEW - 21.07. - 23.08. *- Mimo podszeptów pozornie życzliwej Ci osoby, nie próbuj niczego zmieniać w swoim życiu osobistym. W istniejącym układzie znajdziesz podporę w momencie niepowodzeń w pracy, które mogą pojawić się za sprawą błędu popełnionego bardzo dawno temu...*

PANNA - 24.08. - 22.09. *- Sukces, który się pojawi będzie efektem sporego zbiorowego wysiłku. W całej jednak sprawie to Ty będziesz grał pierwsze skrzypce, nic więc dziwnego, że przypadnie Ci cała śmietanka. Może to wywołać niechęć kilku niedocenionych, ich zdaniem, osób, bez trudu sobie jednak z nimi poradzisz.*

WAGA - 23.09. - 23.10. *- Nieoczekiwanie zakończy się spotkanie zainteresowanych wspólnym przedsięwzięciem osób, w którym Ty uczestniczyć masz tylko w zastępstwie. Sprawa Cię zainteresuje do tego stopnia, że zaangażujesz się w nią całym sobą. Bez obawy - dokonasz dobrego wyboru.*

SKORPION - 24.10. - 22.11. *- Pojawią się trudności, ale nie powinny Cię one zrazić do realizacji zaplanowanych zadań. Trzeba się będzie wykazać nie lada konsekwencją i uporem, poświęcić się całkowicie pracy odrabiając wszelkie zaległości, a nawet zrobić coś na zapas.*

STRZELEC - 23.11. - 21.12. *- Spojrzyj na zaistniałą sytuację obiektywnie, bez idealizowania. Wszystko trzeba dokładnie przygotować, nic nie zrobi się samo i wykorzystanie nawet wszystkich rodzinnych sił okaże się niewystarczające. Jeżeli nie zatrudnisz fachowca wszystko może pójść w rozsypkę.*

KOZIOROŻEC - 22.12. - 20.01. *- Nie ulegniesz "owczemu pędowi" i to uratuje Cię przed dużymi stratami finansowymi. Twoja postawa zostanie zauważona przez kogoś, kto potrzebuje osoby mocno stojącej na ziemi, by powierzyć jej zastępstwo w swojej firmie lub dziale. Propozycja jest warta przemyślenia.*

WODNIK - 21.01. - 19.02. *- Nigdy nie podejrzewałeś, że współpartner będzie zdolny do tak ostrego buntu. Nie tak wyobrażał sobie wolność u Twego boku i teraz właśnie dojdzie do konfrontacji z rzeczywistością. Jeżeli będziesz gotowy do kompromisu, wasze życie może wrócić do normy. Nie zapominaj jednak o nauce...*

RYBY - 20.02. - 20.03. *- Kiedyś zabrakło Ci silnej woli i teraz odczujesz tego skutki. Uporasz się jednak z nimi dość szybko, bo nie stać Cię na zbyt długie rozpatrywanie przeszłości. Nowa rzeczywistość przyniesie nowe zadania. To one wyznaczać będą Twój czas.*

Sylwester już... za miesiąc

Fatałachy z naszej szafy

Koniec listopada to najwyższy czas, by pomyśleć o sylwestrowej kreacji. Wprawdzie nasi sylwestrowi partnerzy łapią się za głowę, że do końca roku został przecież cały miesiąc, ale my wiemy, co robimy. By dobrze się czuć w ostatnim dniu roku, trzeba dobrze wyglądać, a na to trzeba czasu.

Czerń nadal gra główną rolę jeśli idzie o kreacje wieczorowe. W tegorocznym wydaniu jest ona jednak bardzo wesoła, by nie powiedzieć frywolna: prześwitujące koronki, tylko w miejscach tzw. strategicznych są osłonięte inną materią. Koronki łączone są z atłasem, taftą /b. modną/, aksamitem, stosowany często jest efekt błysk - mat.

Poza tym stosujemy wszystko to co znamy z ubiegłych sezonów - gołe brzuchy, gorsety, wąskie ramiączka. Sukienki bywają bardzo krótkie, dłuższe lub bardzo długie, i nie ma to żadnego znaczenia. Byle dobrze się bawić, czego wszystkim bardzo życzymy. Nie szkodzi, że miesiąc przed czasem...

WRÓŻKA

Nasza kuchnia

Świąteczny rostbef

1 kg rostbefu
1 łyżeczka soli
1/2 łyżeczki świeżo zmielonego pieprzu
szczypta soli cebulowej
szczypta sproszkowanego czosnku
łyżeczka musztardy
5 łyżek oleju

Sos remoulade

1-2 fileciki anchois
cebula
2 korniszony
łyżka kaparów
pęczek szczypiorku
pół pęczka natki
200 g majonezu
pół łyżeczki koperku
sól, biały pieprz
łyżeczka musztardy

Rostbef posypać przyprawami i posmarować cieniutko musztardą. Olej podgrzać w brytfannie i ze wszystkich stron mocno przesmażyć mięso, po czym piec 45-50 minut w piekarniku w temp. 220 stop.C, często polewając wytworzonym sosem.

Przyrządzić sos remoulade: anchois, cebulę, korniszony, kapary i zieleninę drobno posiekać i wymieszać z musztardą i majonezem. Doprawić do smaku solą i pieprzem.

Upieczoną wołowinę ostudzić, pokroić w cienkie plastry. Podawać z sosem remoulade.

Hity tygodnia

EMPiK Sp. z o.o

Klub Międzynarodowej Prasy i Książki Rybnik, ul. Sobieskiego 18

proponuje

Biała Księga, Warszawa 1996, Centrum Informacyjne Rządu

Akta śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie. W publikacji zachowano oryginalną chronologię i systematykę dokumentów występującą w aktach głównych sprawy, uzupełnioną dodatkowo odsyłaczami do właściwych kart oryginału. Zachowano również wszelkie występujące w oryginale elementy graficzne dokumentów wytworzonych dla potrzeb śledztwa przez UOP.

Stanisław Stabryła - Klątwa Pelopidów, Kraków 1995, Oficyna Literacka

Opowieść o Pelopidach jest historią klątwy, która przechodziła w tym rodzie z pokolenia na pokolenie, ciągnąc ze sobą bez końca łańcuch występków. Każdy kto pozna dzieje rodu, zada sobie też pytanie, czy klątwa była tylko karą zesłaną przez zagniewanych bogów, czy też tkwiła w ich własnych duszach, rodząc coraz to nowe i coraz straszniejsze zbrodnie.

Ski Magazine - December 1996

Kolorowy magazyn adresowany do amatorów nart. Wewnątrz numeru wiele propozycji sprzętu i adresy miejsc atrakcyjnych dla narciarzy, kalendarium sportu od 1936 do 1996 roku, opis atrakcji czekających na amatorów białego szaleństwa w RPA.

Hello! Fashion Special

Magazyn pełen mody. Na prawie 200 stronach znane i piękne modelki /m.in. Claudia Shiffer/ prezentują rozmaite projekty sukni, spodni, marynarek czy płaszczy. Propozycje do wykorzystania zarówno w sylwestra, jak i podczas weekendu spędzonego na jeździe konnej.

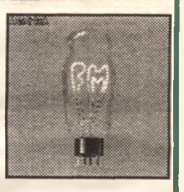

MAFIA - FM

Nowa płyta Mafii nie odbiega specjalnie od poprzedniej. Na płycie znalazły się zarówno kompozycje spokojne, jak i szybsze, a miękki i melodyjny głos Piaska z pewnością nie zawiedzie fanów.

Irena Santor - Duety

Irena Santor z pewnością zaskoczyła nową płytą swoich stałych słuchaczy i młode pokolenie. Najsłynniejsze utwory zaśpiewali z piosenkarką m.in. Edyta Górniak, Krzysztof Cugowski, Paweł Kukiz, Grzegorz Turnau czy Kasia Stankiewicz.

GAZETA RYBNICKA TYGODNIK SAMORZĄDOWY

GAZETA RYBNICKA. Tygodnik samorządowy. Tytuł nawiązuje do pisma **"Sztandar Polski i Gazeta Rybnicka"** wydawanego w okresie międzywojennym przez **Michała F. Kwiatkowskiego** a redagowanego w latach 1927-1939 przez **Ignacego Knapczyka. WYDAWCA:** "Mała Scena Rybnicka" na zlecenie Rady Miasta. **Redaktor Naczelny: Wiesława Różańska. Redaguje zespół. Druk: Drukarnia "OLDPRINT", Żory.**

Zastrzegamy sobie prawo skracania tekstów i zmiany tytułów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

NASZ ADRES: 44-200 Rybnik Rynek 12a (oficyna) Skrytka pocztowa 96 tel./fax 28-825 Biuro czynne 9.00 - 17.00